

שאלות חזרה

במשניות "ביצה"

עריכה בס"ד:

מאיר גרוניך

0527625149

036161654

6161654@GMAIL.COM

שאלות חזרה מסכת ביצה פרק א'

משנה א'

1. ביצה שנולדה ביום טוב, האם מותר לאכול אותה ביום טוב: (1) לפי ב"ש, (2) ולפי ב"ה ?
2. כשהביצה נולדה ביום טוב שאחרי שבת: (א) מתי נגמר זמן עשייתה של הביצה בגוף התרנגולת, (ב) ומתי הביצה נולדה, (ג) וממילא, מדוע אסור לאוכלה - לב"ה ?
3. כשהביצה נולדה בשבת שאחרי יום טוב: (א) מתי נגמר זמן עשייתה של הביצה בגוף התרנגולת, (ב) ומתי הביצה נולדה, (ג) וממילא, מדוע אסור לאוכלה - לב"ה ?
4. כשהביצה נולדה ביום טוב שאחרי יום חול: (א) מתי נגמר זמן עשייתה של הביצה בגוף התרנגולת, (ב) ומתי הביצה נולדה, (ג) מדוע אסור לאוכלה - לב"ה ?
5. כשהביצה נולדה בשבת שאחרי יום חול: (א) מתי נגמר זמן עשייתה של הביצה בגוף התרנגולת, (ב) ומתי הביצה נולדה, (ג) מדוע אסור לאוכלה - לב"ה ?
6. כשהביצה נולדה ביום חול שאחרי שבת או יום טוב: (א) מתי נגמר זמן עשייתה של הביצה בגוף התרנגולת, (ב) ומתי הביצה נולדה, (ג) האם מותר לאכלה - לב"ה ומדוע ?
7. לסיכום: לב"ה, ביצה שנולדה ביו"ט: (א) מתי אסור לאוכלה "מדאורייתא", (ב) מתי אסור לאוכלה "מדרבנן" (ג) ומתי מותר לאכלה ?
8. מדוע לב"ש מותר לאכול את הביצה שנולדה ביום טוב ? (נאסר רק דבר שהוכן בידי אדם, לא דבר שהוכן בידי שמים [ואילו לב"ה נאסר גם דבר שהייתה לו "הכנה בידי שמים"])
9. מה זה "שאור" ומה זה "חמץ" ?
10. מה יותר גדול "כזית" או "כותבת" ?
11. "חמץ ושאור", באיזה שיעור (גודל) מי "שאול" אותם עובר על איסור (לב"ש ולב"ה) ?
12. (1) מהו שיעור לגבי "ביעור" שאור, לב"ש ולב"ה, (2) (א) מהו שיעור לגבי "ביעור" חמץ, לב"ש ולב"ה ?
13. לסיכום: יש לו בבית "חמץ" בגודל של "כזית", באיזה "שיעור" הוא עובר עליו באיסור "בל יראה ובל ימצא" ("ביעור"): (1) לב"ש, (2) ולב"ה ?
14. מדוע דין זה, של מהו השיעור לביעור שאור וחמץ, מוזכר במשנה שלנו, והרי כאן זה לא מסכת "פסחים" ?

משנה ב'

1. מהי מצוות "כיסוי הדם" ?
2. באיזה דברים אפשר לכסות את הדם ? (בחול תיחוח – ולא בגושים של חול, ובאפר [דברים שהדם נספג בהם])
3. באיזה חול (עפר) לפי כולם (בין לב"ש ובין לב"ה) אין בעיה לכסות בו דם ביו"ט, וכשיש לו חול זה, לכו"ע הוא יכול לשחוט עוף ביו"ט ? (כשיש לו חול שהוא מונח למשל בארגז, והוא הכין אותו לכיסוי הדם או לשימושים אחרים)

4. איזה איסורים עובר מי שחופר בור ביו"ט כדי שיהיה לו חול לכסות בו את הדם ? (א. חורש - בחפירת בור, ב. טוחן - באדמה "קשה" שצריכים לטווחנה כדי שהחול יהיה תיחוח ויוכלו לכסות בו את הדם, ג) מוקצה - טלטול עפר שלא היה מוכן לשימוש כבר מעיו"ט)
5. כשהכין "דקר נעוץ מבעוד יום", איך לא יקרו איסורים אלו ? (א. חורש - חפר את הבור מבעוד יום, ב. טוחן - טחן את העפר מבעוד יום, ג. מוקצה - הכין את העפר לכיסוי כבר מעיו"ט וממילא הוא אינו מוקצה)
6. האם מותר לשחוט לכתחילה עוף כדי לכסות את דמו בדקר נעוץ מבעוד יום: (1) לב"ש, (2) לב"ה ?
7. מדוע לב"ה אסור לשחוט לכתחילה עוף כדי לכסות את דמו בדקר נעוץ מבעוד יום ? (ב"ה חוששים שיישארו חתיכות אדמה שלא נטחנו מבעוד יום, בחול שבדקר הנעוץ, והוא יטחנם ביו"ט)
8. מדוע לב"ש מותר ? (משום "שמחת יום טוב" - ב"ש לא חששו לכך)
9. לב"ה: אם העוף כבר נשחט ("בדיעבד"), האם ב"ה מודים שמותר לכסות את הדם בדקר שהיה נעוץ מבעוד יום ?
10. האם מותר לכסות את הדם "באפר כירה", שהוכן מערב יום טוב ?
11. האם מותר לכסות את הדם "באפר כירה", שהוכן ביו"ט (מעצים שנשרפו ביו"ט): (1) כשהאפר "חם" ומדוע, (2) כשהאפר "קר" ומדוע ?

משנה ג'

1. האם מותר "להוליק" סולם של "עליה" משובר לשובר או "להטותו" מחלון לחלון, ומדוע ? (אסור. סולם של "עליה" נחשב למוקצה והוא אסור בטלטול כלל וכלל [ואפילו להטותו מ"חלון לחלון"])
2. האם מותר להוליק סולם של "שובר", משובר לשובר, דרך רשות הרבים, ומדוע ?
3. האם מותר להוליק סולם של "שובר", משובר לשובר, דרך רשות היחיד: (1) לב"ש, ומדוע, (2) לב"ה, ומדוע ?
4. לב"ש: (א) האם מותר להטות סולם של "שובר" - מחלון לחלון, (ב) ומדוע ? (מחלון לחלון באותו השובר אין חשש של "מראית העין" - שמא יאמרו "לתקן גגו הוא מוליכו", שהרי החלונות סמוכים אחד לשני וניכר שהוא לא מטלטל את הסולם לתקן את גגו, שהרי רואים מיד שהוא מניחו ליד החלון השני של השובר)
5. מדוע צריך להחליט כבר מערב יום טוב, איזה גוזלות הוא ישחט ביום טוב ואם הוא לא הכין את הגוזלות מעיו"ט, הגוזלות הם "מוקצה" והם אסורות באכילה ? (הגוזלות שמקננים בשובר הם יוני "הפקר" שבאו לקנן בשוכים והם אינם דרים בחצר או בבית, וממילא הם נחשבים ל"מוקצה", כל עוד הוא לא הכינם וייעד אותם לשחיטה ביו"ט)
6. בבריכה ראשונה: (א) באיזה צורה הוא צריך להחליט איזה גוזלות הוא ייקח ביום טוב, לב"ש, (ב) מדוע לב"ש צריך "לנענע" את הגוזלות ולא מספיק לעמוד ולומר "זה וזה אני נוטל", כדי שהגוזלות לא יהיו "מוקצה" ?
7. בבריכה ראשונה, באיזה צורה הוא צריך להחליט איזה גוזלות הוא ייקח ביום טוב, לב"ה, ומדוע ?
8. מבריכה שניה ואילך, באיזה צורה הוא צריך להחליט איזה גוזלות הוא ייקח ביום טוב, לב"ש ולב"ה, ומדוע ?

משנה ד'

1. "זימן שחורים ומצא לבנים": (א) מה המקרה, (ב) מהן שתי האפשרויות - מיהם הגוזלות השחורים והלבנים שהוא מצא בשובבים, (ג) מהי האפשרות שאם היא קרתה יהיה "מותר" לאכול את הגוזלות השחורים והלבנים ומהי האפשרות שאם היא קרתה יהיה "אסור" לאכול אותם, (ד) מה פוסקת המשנה, האם מותר לאוכלם ביום טוב, (ה) ומדוע? (עיין בשאילה 5)
2. "זימן שנים ומצא שלושה": (א) מה המקרה, (ב) האם מותר לאוכלם ביום טוב, (ג) ומדוע?
3. "זימן שלושה ומצא שנים": (א) מה המקרה, (ב) מהן שתי האפשרויות - מיהם שני הגוזלות שהוא מצא בשובר, (ג) מהי האפשרות שאם היא קרתה יהיה "מותר" לאכול את שני הגוזלות ומהי האפשרות שאם היא קרתה יהיה "אסור" לאכול אותם, (ד) מה פוסקת המשנה, האם מותר לאוכלם ביום טוב, (ה) ומדוע? (עיין בשאילה 5)
4. "בתוך הקן ומצא לפני הקן": (א) מה המקרה, (ב) מהן שתי האפשרויות - מיהם הגוזלות שהוא מצא "לפני הקן", (ג) מהי האפשרות שאם היא קרתה יהיה "מותר" לאכול את הגוזלות שנמצאו "לפני הקן" ומהי האפשרות שאם היא קרתה יהיה "אסור" לאכול אותם, (ד) מה פוסקת המשנה, האם מותר לאוכלם ביום טוב, (ה) ומדוע? (עיין בשאילה 5)
5. מה הכלל מתי אנחנו חוששים שהגוזלות האלו הם גוזלות אחרים מאלו שהוא הכין בערב יום טוב, ומתי לא חוששים לכך (אפילו במקרה שיש שובר סמוך שיש בו גוזלות "מוקצה")? (אם הגוזלות נמצאים "ביום טוב", באותו המקום שבו הם היו "בערב יום טוב", אין חשש שהגוזלות שהוכנו עזבו את מקומם והגוזלות שנמצאו הם גוזלות אחרים שהם "מוקצה", וממילא במקרים אלו פוסקת המשנה שהגוזלות "מותרים", ואם הגוזלות שהוא מצא ביו"ט לא נמצאים ביו"ט, במקום שבו הם הונחו בעיו"ט, הם "אסורים", היות ואנחנו אומרים שאם הגוזלות שהוא הכין בעיו"ט ודאי יצאו ממקומם - ממילא אנחנו חוששים, שמא הם פרחו לגמרי מהשובר והגוזלות שנמצאים עכשיו ביו"ט לפנינו, אלו גוזלות שהוא לא הכין אותם מעיו"ט וממילא הם "מוקצה". ולכן ב"זימן שחורים ומצא לבנים וכו'" ו"בתוך הקן ומצא לפני הקן" הגוזלות "אסורים", היות והגוזלות לא נמצאו ביו"ט - במקום שבו הוא הכין את הגוזלות בעיו"ט - בשעה שהוא "זימן" אותם. וב"זימן שלושה ומצא שנים" הדין ש"הרי אלו מותרים" היות והשנים נמצאים ביו"ט במקום שבו הוא הכין שני גוזלות בעיו"ט ולכן אנחנו לא חוששים שמא הם גוזלות אחרים - שלא הוכנו בעיו"ט)
6. "זימן שחורים ומצא לבנים וכו'...בתוך הקן ומצא לפני הקן": פרט שתי דוגמאות שבהם גם במקרים אלו לא חוששים כלל שהגוזלות התחלפו והם יהיו מותרים, ומדוע? (במקרה שהשובר הקרוב [שיש בו גוזלות "מוקצה"] נמצא במרחק של יותר מחמישים אמה מהשובר שבו נמצאים הגוזלות שאותם הוא זימן ליו"ט, או במקרה שהשובר הקרוב [שיש בו גוזלות "מוקצה"] נמצא "בקרן זווית" מהשובר שיש בו את הגוזלות המוכנות [ואפילו שהשובר ההוא נמצא במרחק של פחות מחמישים אמה, מהשובר שבו הוא הכין את הגוזלות], שבשני מקרים אלו אין כאן חשש שבאו גוזלות משובר שיש בו גוזלות "מוקצה" לשובך שבו הוא הכין את הגוזלות והטעם עיין ברע"ב)

משנה ה'

1. האם מותר "להחזיר" את התריסים ביום טוב: (א) כשיש להם ציר "מן הצד", (ציר למעלה וציר למטה) ומדוע (כשיש לתריס שני צירים, זה "דומה לבונה" - כשהוא מחזיר אותם למקומם) (ב) כשיש להם ציר "באמצע" (יש לתריסין ציר אחד באמצע גובה התריס): (1) לב"ש, ומדוע, (2) לב"ה, ומדוע? (ב"ה לא גזרו "ציר באמצע" אטו ציר "מן הצד" והם התירו "ציר באמצע" וזאת כדי שהמוכר יוכל למכור את התבלינים והקונים

- לא ימנעו מ"שמחת יו"ט" (הערה: לגבי "סלוק" תריסים: שיטת בית שמאי שהסילוק "אסור" ושיטת בית הלל שהסילוק "מותר" אפילו בתריס שיש לו ציר "מן הצד" [משנ"ב בשעה"צ בדעת הרע"ב] – לא הרחבנו ע"כ בכיתה)
2. מדוע ב"ה התירו אפילו "להחזיר" את התריסים ? (הרי הוא כבר נתן את התבלין לקונה ואיזו "שמחת יו"ט" יש כאן שבגללה ב"ה יתירו לו "להחזיר" את התריס ?)
3. האם מותר לסלק או להחזיר את התריסים ביום טוב כשאין להם בכלל ציר ומדוע ?
4. מה הפירוש "כלי שמלאכתו לאסור" ? (כלי שמיועד לעשות בו מלאכה, שבשבת [או ביו"ט] היא אסורה)
5. (א) מהו השימוש של "עלי", (לכתוש בו ריפות שזוהי מלאכה שאסור לעשותה אפילו ביו"ט) (ב) וממילא איזה סוג מוקצה נחשב ה"עלי" ?
6. (א) האם מותר ליטול "עלי" לחתוך עליו בשר: (1) לב"ש, (2) ולב"ה, (ב) מדוע לב"ש "אסור", (היות ועלי הוא "כלי שמלאכתו לאיסור" ולב"ש אסור לטלטל כלי "שמלאכתו לאיסור", אפילו לא לצורך "גופו ומקומו" [ובמקרה שלנו אסור לטלטלו "לקצב עליו בשר"] (ג) ומדוע לב"ה מותר ? (היות וב"ה סוברים שמותר להשתמש ב"כלי שמלאכתו לאיסור" לצורך מלאכה שמותר לעשותה בשבת או ביו"ט ["לצורך גופו ומקומו"] ובמקרה שלנו מותר לטלטלו "לקצב עליו בשר")
7. (א) מדוע אדם ששחט בהמה ביום טוב רוצה שידרכו על העור שלה, (ב) ואיזה איסור יש בזה בשבת כשהוא דורך על העור מתוך כוונה לעבד אותו ? (מלאכת "מעבד")
8. (א) במקרה שהוא נותן את העור "לפני הדורסן", האם אלו שדורכים על העור מכוונים לדרוך עליו כדי "לעבד" אותו, (לא) (ב) והאם בשבת יש בזה איסור "מדאורייתא" ? (איסור "מדרבנן" ולא מדאורייתא)
9. (א) האם מותר לתת את העור לפני הדורסן "ביום טוב", (ב) מדוע לב"ה "מותר" (ב"ה התירו לתת את העור לפני הדורסן, כדי שהוא לא ימנע מלשחוט ביו"ט [אפילו שבשבת נתינה זו אסורה "מדרבנן"] (ג) ומדוע לב"ש "אסור" ? (ב"ש לא התירו את האיסור מדרבנן לתת את העור לפני הדורסן, גם לא בגלל החשש שאולי הוא ימנע בשביל כך מלשחוט ביו"ט)
10. האם מותר להגביה את העור כשאין עליו כזית בשר: (א) לב"ש, ומדוע, (אסור. עור שהופשט מהבהמה לפני העיבוד הוא רטוב והוא אינו ראוי לשימוש, וכל דבר שאינו ראוי לשימוש הוא "מוקצה" [מוקצה מחמת גופו] וב"ש לא התירו את האיסור לטלטל את העור גם לא משום החשש שמא הוא ימנע מלשחוט ביו"ט) (ב) לב"ה, ומדוע ?
11. באיזה מקרה לפי כולם מותר להגביה את העור, ומדוע ? (כשיש על העור "כזית בשר" והסיבה היא היות ואז העור נחשב "טפל לבשר" [והבשר אינו מוקצה] וממילא העור אינו נחשב אז למוקצה ומותר להגביה אותו לכו"ע)
12. האם מותר להוציא ביום טוב אוכל (לצורך "אוכל נפש"), מרשות היחיד לרשות הרבים ?
13. לב"ה, האם מותר ביום טוב להוציא מרשות היחיד לרשות הרבים: קטן לולב וספר תורה (שהוצאה זו אינה לצורך "אוכל נפש") ומדוע ?
14. לב"ש, האם מותר ביום טוב להוציא מרשות היחיד לרשות הרבים: קטן לולב וספר תורה, ומדוע ?

משנה ו'

1. מתי אדם מתחייב ב: (א) הפרשת חלה, (לאחר עשיית העיסה) (ב) מתנות (לאחר השחיטה) (ג) תרומה ? (לאחר מירוח הכרי)
2. האם יתכן שאדם יתחייב ב"הפרשת חלה" ו"מתנות" ביום טוב ? (הסבר איך יתכן)

3. האם יתכן שאדם יתחייב ב"הפרשת תרומה" ביום טוב, ומדוע לא ? (לא יתכן. היות ואין עושים את מירוח הכרי ביו"ט)
4. האם מותר "להפריש" תרומה ביו"ט ומדוע ? (אסור היות והפרשת התרומה היא "מיחזי כמתקן". ולא התירו לו את הפרשת התרומה כדי שהוא יוכל לאכול פירות ביו"ט, היות והיה עליו להפרישה בעיו"ט, שהרי כבר מעיו"ט הוא התחייב בהפרשת התרומה)
5. לפי המשנה שלנו: האם מותר "להוליק" תרומה לכהן ביו"ט לב"ש ולב"ה ומדוע (אסור. היות ואיסור זה נכלל בגזירת חכמים שלא "להפריש" תרומה ביו"ט)
6. האם הותר "להפריש" חלה ביו"ט לב"ש ולב"ה, ומדוע ? (מותר. היות ויתכן להתחייב בהפרשת חלה ביו"ט – במקרה שהוא יעשה את העיסה ביו"ט, וממילא רבנן לא גזרו שאסור להפריש חלה ביו"ט וזאת כדי שהוא יוכל לאכול מהעיסה ביו"ט)
7. האם מותר "להוליק" את החלה לכהן ביו"ט: (1) לב"ש (2) ולב"ה, (3) ומדוע ? (לב"ש אסור להוליק, היות ועל אף שרבנן התירו "להפריש" חלה ביו"ט כדי שהוא יוכל לאכול משאר הלחם, בכל אופן הם אסרו "להוליק" את החלה לכהן, שגם זה נכלל בגזירה שאסור להפריש תרומה ביו"ט)
8. מה אמרו ב"ש לב"ה ומה ענו ב"ה לב"ש ?
9. לפי דחיית הגמ' את המשנה: האם מותר "לשלוח" תרומה לכהן ביו"ט: (1) לב"ש, (2) ולב"ה ?
10. והאם מותר "לשלוח" חלה ומתנות לכהן ביו"ט: לב"ש ולב"ה ?

משנה ז'

1. מהן שתי הסיבות שבגללן טחינת "מלח" ביום טוב חמורה מטחינת "תבלין" ? (א. מלח לא נחלש טעמו אם היה טוחנו בערב יום טוב - משא"כ תבלין. ב. רוב התבשילים צריכים מלח והוא ידע מעיו"ט שהוא יצטרך ליו"ט מלח טחון – וממילא הוא היה יכול לטוחנו מאתמול, משא"כ תבלין הוא לא יודע תמיד מעיו"ט איזה "סוג תבלין" הוא יצטרך ליו"ט)
2. איזה שינוי צריך בטחינת מלח: (א) לב"ש (ב) ולב"ה ? (האם צריך שינוי קטן או האם צריך שינוי גדול ? [פרט את הדוגמאות הכתובות במשנה])
3. איך טוחנים תבלין ביום טוב: (א) לב"ש (ב) ולב"ה ? (האם לא צריך שינוי, או האם צריך: שינוי קטן / גדול ? [פרט את הדוגמאות הכתובות במשנה])

משנה ח'

1. מהם שלושת התנאים שצריכים להיות כדי שיהיה מותר לברור בשבת ? (א. אוכל מתוך פסולת, (ב) ביד ולא בכלי, (ג) סמוך לאכילה)
2. לב"ש, איך מותר לברור ביום טוב ? (כמו בשבת: א. אוכל מתוך פסולת, (ב) ביד ולא בכלי, (ג) סמוך לאכילה)
3. איך מותר לברור ביום טוב לב"ה ? (מה שיותר קל – אפילו "פסולת" מתוך "אוכל", מותר אפילו "בכלי" ולא צריך לברור דווקא "סמוך לאכילה")
4. לב"ה, מה הכלל: (א) באיזה כלים "מותר" לברור ביו"ט, (כלים שהדרך לברור בהם לאותו יום) (ב) ובאיזה כלים "אסור" לברור ביו"ט ומדוע ? (אסור לברור בכלים שהדרך לברור בהם לזמן מרובה, היות ויבואו לחשוד בו שהוא בורר גם בשביל אחרי יו"ט ויש בזה איסור לברור "ביו"ט" לצורך "יום חול")
5. (א) מה הפירוש "מדיח ושולה", (ב) האם מותר "מדיח ושולה": (1) לרשב"ג, (2) לב"ה ומדוע ? (לב"ה אסור, היות והדרך לברור בצורה של "מדיח ושולה" לימים רבים ויבואו לחשוד בו שהוא בורר ביו"ט לצורך "יום חול")

1. איזה אוכל מותר לשלוח לחבירו ביום טוב, לפי ב"ש, ומדוע? (אוכל שאין דרך בני אדם לשמור אותו לאחר יו"ט, כגון בשר או דגים שחוטים ומבושלים וממילא חבירו אמור להשתמש בהם ביו"ט והטעם שב"ש מתירים לשלוח רק "מנות", הוא היות וב"ש רוצים שהטרחת של משלח המנות תהיה לצורך "יום טוב")

2. מה הכלל, איזו מתנה "מותר" לשלוח לחבירו ביום טוב לב"ה, ואיזו מתנה "אסור" לב"ה לשלוח לחבירו ביום טוב? (ישנם שני סוגי מתנות: א) מוכנה לשימוש: מתנה שהיא מוכנה לשימוש ואין צורך לעשות בה מלאכה נוספת כדי שהיא תהיה מוכנה לשימוש, ואמנם היא אינה ראויה לשימוש ביו"ט היות ואסור להשתמש בה ביו"ט (כגון "תפילין" שהן מוכנות לשימוש והן אינן ראויות לשימוש ביו"ט, היות ואסור להניח ביו"ט תפילין). ב) ראויה לשימוש ביו"ט: מתנה שבעת היא לא מוכנה לשימוש, ואמנם, היא ראויה לשימוש ביו"ט (היות והמלאכה שנדרש לעשותה, כדי שהמתנה תהיה מוכנה לשימוש, היא מלאכה שמותר לעשותה ביו"ט, ובנוסף, לאחר שהמתנה תהיה מוכנה לשימוש יהיה גם מותר להשתמש בה ביו"ט, ולכן, מתנה זו נחשבת לראויה לשימוש ביו"ט).

הכלל הוא, שכדי שיהיה מותר לשלוח דורון לחבירו ביו"ט, צריך שיהיה המקבל המתנה "שמחת יו"ט" - מכך שהוא קיבל אותה ביו"ט. וכדי שיהיה המקבל המתנה "שמחת יו"ט" מכך שהוא קיבל אותה ביו"ט, צריך שיהיה בדבר שהוא שולח לחבירו לפחות מעלה אחת משתי המעלות האמורות: א. שהדורון יהיה מוכן לשימוש - ואפילו במקרה שהוא אינו ראוי לשימוש ביו"ט, מותר לשלוחו ביו"ט. והטעם שמותר לשלוחו ביו"ט הוא היות והדורון מוכן לשימוש וממילא המקבל המתנה תהיה "שמחת יו"ט" - מכך שהוא קיבל מתנה שהיא מוכנה לשימוש (כגון "תפילין", שהן מוכנות כעת לשימוש, ואמנם הן אינן ראויות לשימוש ביו"ט היות ואסור להניח ביו"ט). ב. שהדורון יהיה ראוי לשימוש ביו"ט - ואפילו במקרה שהדורון אינו מוכן לשימוש, מותר לשלוחו ביו"ט. והטעם שמותר לשלוחו ביו"ט הוא היות והדורון ראוי לשימוש ביו"ט וממילא המקבל המתנה תהיה "שמחת יו"ט" - מכך שהוא קיבל מתנה שהיא ראויה לשימוש ביו"ט (כגון בהמה "שאינה שחוטה" שכדי שהיא תהיה מוכנה לשימוש היא טעונה "שחיטה ובישול", בכל אופן, היות והיא ראויה לשימוש ביו"ט [אפשר לשוחטה, לבשלה ולאכול אותה - ביו"ט] מותר לשלוח אותה ביו"ט).

אבל דורון שהוא לא מוכן לשימוש והוא גם לא ראוי לשימוש ביו"ט (היות ואי אפשר להפוך אותו להיות ראוי לשימוש ביו"ט, כגון "תבואה" [שרוב השימוש בה הוא רק לאחר שטוחנים אותה לקמח, ואסור "לטחון" ביו"ט]), אסור לשלוח לחבירו ביו"ט, היות ולא יהיה לחברו "שמחת יו"ט" מקבלת המתנה, בגלל שבמתנה שהוא מקבל יש בה את שתי החסרונות האמורים [המתנה אינה מוכנה לשימוש וגם היא אינה ראויה לשימוש ביו"ט]

3. פרט בכל אחת מהדוגמאות הבאות:

(א) לפי ב"ה, האם "מותר" או האם "אסור" לשלוח אותן לחבירו ביום טוב?
(ב) הסבר בכל דוגמה שמותר או שאסור לשלוח: (1) האם המתנה מוכנה לשימוש, (2) והאם המתנה ראויה לשימוש ביו"ט?
(ג) (1) כשמותר לשלוח פרט מהי הסיבה ש"מותר" לשלוחה, (2) כשאסור לשלוח פרט מהי הסיבה ש"אסור" לשלוחה:

סוגי המתנות: (1) בהמה חיה ועוף - חיים, (2) בהמה חיה ועוף - שחוטין, (3) יינות ושמינים, (4) סלתות וקטניות, (5) תבואה (לב"ה), (6) כלים - תפורין, (7) כלים - שאינן תפורין, (8) בגד קשה שיש בו "כלאים", (9) סנדל המסומר, (10) מנעל - שאינו תפור, (11) מנעל לבן - לרבי יהודה, (12) תפילין?

4. מדוע לרבן שמעון בן גמליאל "מותר" לשלוח תבואה לחבירו ביום טוב? (היות ויש אפשרות לעשות ממנה דייסה ביו"ט, ניתן לשלוחה לחבירו ביו"ט. ואפילו שרוב האנשים משתמשים בתבואה לאפיית לחם, ואסור לטחון את החיטים כדי לעשות מהן לחם ונמצא שרוב הסיכויים שמקבל המתנה לא ישתמש בתבואה ביו"ט, בכל אופן ר"ש התיר לשלוחה ביו"ט והסיבה היא היות ויש סיכוי שהוא כן ישתמש בה ביו"ט ע"י שהוא יעשה ממנה דייסה ולר"ש די בכך שיש סיכוי שהאדם ישתמש בדורון - כדי שיהיה מותר לשלוחו ביו"ט)

5. א) האם מותר ללבוש בגד "כלאים" ב) האם מותר לשכב על סדין כלאים כשהוא רב ג) האם מותר לשכב על סדין כלאים כשהוא קשה ?
6. אם כן, איזה בגד כלאים מותר לשלוח לחבירו ?
7. מדוע "אסור" לשלוח לחבירו ביום טוב "סנדל המסומר" (והרי הסנדל "מוכן לשימוש" ודבר שמוכן לשימוש אמור להיות בו הדין שמותר לשולחו ביו"ט) ? (הסנדל המסומר יזכיר למקבל המתנה את המקרה שיהודים נהרגו ע"י "סנדל המסומר" וזה יגרום לו ל"צער ביו"ט" ולא ל"שמחת יו"ט", כמו שנגרם כשמקבלים מתנה רגילה ולכן אסור לשולחו לחבירו ביו"ט)
8. מדוע מותר לשלוח "תפילין" לחבירו ביום טוב, והרי לא מניחים תפילין ביום טוב ? (היות והתפילין "מוכנות לשימוש" מותר לשלוח אותם, והסיבה היא היות ויהיה למקבל הדורון מקבלת התפילין "שמחת יו"ט" [ואפילו שהן לא ראויות לשימוש ביו"ט])
9. הסבר: "כל שנאותין בו, ביו"ט משלחין אותו" ?
10. מהו מספר האנשים שמותר לשלוח איתם את הדורון ומהו מספר האנשים שאסור לשלוח איתם את הדורון, ומדוע ?

שאלות חזרה מסכת ביצה פרק ב'

משנה א'

1. יום טוב שחל להיות בערב שבת: איזו בעיה יש לגבי בישול ביו"ט – לצורך שבת? (איך נבשל "יום טוב" לצורך "שבת", שהרי האוכל שהוא יבשל ביום טוב לצורך שבת, לא יאכלו אותו ביום טוב אלא ב"שבת")
2. במקרה שאדם לא הניח "עירובי תבשילין": (א) האם מותר לו לבשל ביו"ט בסיר נפרד אוכל רק בשביל "שבת", (אסור), (ב) והאם מותר לו להוסיף בסיר שהוא מבשל בו ליו"ט, כמות נוספת של אוכל גם בשביל שבת - לפני שהוא שם את הסיר על האש, (שאז מלאכת "מבשל" נעשית בשעה שהוא מניח את הסיר על האש ולא בשעה שהוא מניח את האוכל בתוך הסיר - שעדיין אינו מונח על האש, ואז יוצא שהוא לא מבשל במיוחד לשבת, אלא הוא מניח את הסיר על האש בעיקר בשביל יו"ט ובאותה ההנחה הוא מניח על האש גם את האוכל של שבת - שנמצא גם הוא כבר בסיר) (מותר. היות ובמקרה זה מעשה הבישול הוא בעיקר בשביל יו"ט וכנ"ל) (ג) ובמקרה שהוא הניח כבר את הסיר על האש, האם מותר לו להוסיף בו לאחר מכן אוכל נוסף בשביל שבת [למשל "ירקות"] (שאז בעצם יוצא שהוא מבשל במיוחד לשבת – שהרי הסיר מונח כבר על האש והבישול נעשה ע"י הכנסת האוכל בסיר ויוצא שבהכנסת האוכל הנוסף של "שבת" בסיר - שנמצא כבר על האש, הוא בעצם עושה בישול ביו"ט - במיוחד לשבת), (אסור) (ד) ובמקרה הנ"ל שהסיר מונח כבר על האש, ויש כבר בסיר, "בשר" בשביל יו"ט, האם מותר לו להוסיף לסיר "בשר" נוסף במיוחד לשבת והסבר מדוע? (מותר. והסיבה היא היות והטבע הוא שכל שיש כמות גדולה יותר של בשר בסיר, ממילא כל מנת בשר שבסיר נהיית טעימה יותר ובעצם יוצא שהכנסת הבשר הנוסף בשביל "שבת" - תשביח את הבשר המיועד "ליו"ט" ולכן הוספת הבשר ל"שבת" מותרת - גם כאשר הסיר כבר היה מונח על האש)
3. איזה דבר רבנן אמרו שעל האדם לעשות כדי שיהיה מותר לו לבשל ביום טוב במיוחד לצורך שבת? (להניח "עירובי תבשילין")
4. מדוע רבנן תיקנו "עירובי תבשילין"? (שתי אפשרויות)
5. כמה תבשילין צריך להניח בעירובי תבשילין: (1) לב"ש, (2) ולב"ה?
6. כמה תבשילין נחשב "דג וביצה שעליו"?
7. מהו השיעור של עירובי תבשילין? (לפחות "כזית")
8. הניח עירובי תבשילין יותר מכזית והעירוב תבשילין "נאכל" ביום טוב או שהוא "נאבד": מהו השיעור שאם הוא יישאר קיים מהעירוב, עדיין יהיה מותר לו לבשל מיום טוב לשבת? ("כזית")
9. לא נשאר מהעירוב "כזית": (1) מה "מותר" לו לבשל לשבת, (2) ומה "אסור" לו לבשל לשבת? (מותר לו להמשיך ולהכין מאכל שהוא התחיל כבר להכין אותו - לפני שהעירוב נאכל או אבד, ואסור לו להתחיל להכין לאחר מכן תבשיל חדש)

משנה ב'

1. איזה דבר יש לעשות לפני הרגל, אדם שיש לו כלים "טמאים" או שהאדם בעצמו "טמא"? (על האדם להיטהר מטומאתו ואת הכלים הטמאים צריך לטהרם ולהטביל אותם במקוה)
2. האם מותר להטביל בשבת "כלים" טמאים לב"ש ולב"ה ומדוע?

3. לב"ש, האם מותר "לאדם" טמא לטבול במקוה בשבת, ומדוע ?
4. לב"ה, האם מותר "לאדם" טמא לטבול במקוה בשבת, ומדוע ?
5. ממילא ביו"ט שחל להיות "לאחר השבת" ויש צורך שהאדם והכלים יהיו "טהורים" ליו"ט: א) מתי צריך להטביל את הכלים "לב"ש ולב"ה ומדוע, ב) ומתי ה"אדם" יטבול: 1) לב"ש ומדוע, 2) לב"ה ומדוע ?

משנה ג'

1. היו לאדם "מים טמאים", איך אפשר לטהר אותם מטומאתם ?
2. היה לאדם "אוכל טמא", במקרה שהוא יטבול אותו במקוה, האם האוכל יהיה טהור ?
3. אם כן, מדוע אם הוא יכניס "מים טמאים" למקוה, המים יהיו "טהורים" ?
4. "משיקין" מים בכלי אבן לטהרן, מה הפירוש "משיקין" ? (מכניסים את המים הטמאים למים של המקוה עד שהם יגעו אחד בשני, וזאת כדי שהמים הטמאים יהפכו להיות "מי מקוה" וכך הם יהיו טהורים)
5. עם איזה סוג כלי "מותר" להשיק את המים הטמאים, ומדוע ?
6. ובאיזה סוג כלי "אסור" להשיק איתו את המים הטמאים, ומדוע ?
7. טבל כלים במקוה, כדי לאכול בהם "חולין" והוא רוצה לאכול בהם "תרומה", מה הוא צריך לעשות כדי שיהיה מותר לו לאכול בהם "תרומה" ?
8. טבל כלים במקוה, כדי לאכול בהם "תרומה" והוא רוצה לאכול בהם "קודש", מה הוא צריך לעשות כדי שיהיה מותר לו לאכול בהם "קודש" ?
9. טבל כלים במקוה כדי לאכול בהם קרבן פסח בחבורה מסוימת, והוא התחרט והוא רוצה לאכול בחבורה אחרת, מה הוא צריך לעשות כדי שיהיה מותר לו לאכול בהם קרבן פסח בחבורה האחרת ?
10. באיזה שני מקרים מותר לטבול "כלים" בשבת ?
11. מדוע התירו לטבול: א) כשטבל כלים לאכול בהם "תרומה" והוא רוצה לטבול ולאכול בהם "קודש", (או שהוא רוצה לטבול מ"חולין" ל"תרומה") ב) כשטבל לאכול פסח בחבורה אחת ורוצה לטבול לאכול בחבורה אחרת ?

משנה ד'

1. קרבנות שאסור להקריב אותן בשבת או ביום טוב, מהי הבעיה שיש בהקרבן קורבנות "בשבת" או "ביו"ט" - בעיה שבגללה אסור להקריבן ? (בהקרבן קרבנות ישנן מלאכות שאסור לעשותן בשבת או ביו"ט [שחיטה ו"הפשטת העור"]. ורק קרבנות שיש "פסוק" המתיר את הקרבנות, מותר להקריבן בשבת או ביו"ט)
2. קרבנות "מוסף של יום טוב", האם מותר להקריב אותן ביום טוב (לב"ש ולב"ה), ומדוע ?
3. קרבנות "נדרים ונדבות": א) האם הן חלק מקרבנות החג, ב) האם מותר להקריב אותן ביום טוב, ומדוע ? ("נדרים ונדבות" אינן קרבנות הקשורים לחג ואסור לכו"ע להקריב ביו"ט)
4. מתי הוא זמן הקרבנות: א) "שלמי חגיגה", ב) "עולת ראייה" ? (בשלושת הרגלים)
5. האם אפשר להקריב גם ב"חול המועד" ? (אפשר גם בחוה"מ)
6. לב"ש ולב"ה האם מותר להקריב "שלמים" ("שלמי חגיגה") ביום טוב עצמו, ומדוע ? (אפילו לפי ב"ש התירו להקריב גם ביום טוב עצמו, היות ושלמים יש בהם גם את "אכילת הבעלים")
7. האם התירו להקריב קרבן "עולה" (עולת ראייה) ביום טוב עצמו: א) לב"ש, ב) ולב"ה ? (מחלוקת ב"ש וב"ה, והמחלוקת היא בגלל שבעולה אין בה אכילת אדם)

8. (א) מהי "סמיכה", (ב) איזה חיוב יש לבעלים לעשות, לפני שהוא מקריב את השלמים והעולה ? ("סמיכה")

9. איזו בעיה יש בסמיכה ? (היות וצורת הסמיכה היא שהבעלים מניח את הידיים שלו על ראש הבהמה והוא נשען עליה בכל כוחו, ולהישען על בעל חי נחשב ל"שימוש" בבעל חי, ובעיקרון אסור מדרבנן להשתמש בבעלי חיים בשבת ויום טוב)

10. קרבן שמותר להקריבו ביום טוב: האם מותר "לסמוך" עליו לפי ב"ש, ומדוע ?

11. קרבן שמותר להקריבו ביום טוב: האם מותר "לסמוך" עליו לפי ב"ה, ומדוע ?

משנה ה'

1. יש לאדם מים שאינם ראויים לשתייה וראויים לרחצה: האם מותר לו לחמם אותם כדי שיוכלו להתרחץ בהם (לב"ש ולב"ה) ?

2. (א) מדוע לב"ש "אסור", (ב) ומדוע לב"ה "מותר" ?

3. יש לאדם מים ראויים לשתייה, האם מותר לו לחמם אותם כדי שהוא יוכל להתרחץ בהם: (א) לב"ש, (ב) ולב"ה, (ג) ומדוע ? (בין לב"ש ובין לב"ה מותר. היות ומדובר שבסיר שהוא מחמם בו מים "לשתייה" - שזהו צורך "אוכל נפש", הוא מחמם בו מים גם "לרחיצה", ומדובר שלפני שהוא מניח אותו על האש הוא מוסיף בו מים גם לצורך רחצה ודבר זה מותר אפילו לב"ש היות והוא מניח את הסיר על האש גם לצורך "אוכל נפש" של יו"ט וממילא מותר לו להוסיף לפני כן לסיר גם מים שמיועדים לרחצה. ואמנם לחמם מים "בנפרד" רק לרחצה, אסור לפי ב"ש)

4. האם מותר לעשות "מדורה" להתחמם כנגדה: (א) לב"ש ומדוע, (אסור. היות והבערת המדורה אינה לצורך "אוכל נפש") (ב) ולב"ה, ומדוע ? (מותר. היות ולב"ה אומרים "מתוך שהותרה וכו'")

משנה ו'

1. אדם צריך: להדליק נר ביום טוב לצורך שבת, לבשל ביום טוב לצורך שבת, לאפות ביום טוב לצורך שבת, ולהטמין ביום טוב לצורך שבת: איזה דברים הוא יניח בעירובי תבשילין: (1) לב"ש, (2) ולב"ה ?

2. כמו איזו שיטה ר"ג החמיר ?

3. "אין זוקפין את המנורה": מה הפירוש ?

4. האם מותר לזקוף ביו"ט את המנורה: (א) לב"ש, (ב) ולב"ה, (ב) ומדוע ?

5. כמו איזו שיטה ר"ג החמיר ?

6. (א) האם מותר לאפות "פיתין גריצין" ("וחורי"): (1) לב"ש, ומדוע, (2) ולב"ה, ומדוע, (ב) והאם מותר לאפות "רקיקין" (לב"ש ולב"ה), (ג) כמו איזו שיטה החמיר ר"ג ?

7. מה אמר ר"ג לחכמים לגבי אפיית "פיתין גריצין" - ע"י אבותיו, ומה ענו לו חכמים ?

משנה ז'

1. מדוע אסור לכבד את הבית בשבת או יום טוב ?

2. (א) האם מותר "לכבד בין המיטות": (א) לרבן גמליאל, (ב) לחכמים, (ג) מדוע ר"ג הקל שמותר לכבד "בין המיטות" ומדוע חכמים אסרו זאת ? (חכמים גזרו שאסור לכבד "בין המיטות" גזירה שמא יבוא לכבד בשאר ביתו)

3. (א) מהו "מוגמר", (ב) האם מותר להניח "מוגמר" ביו"ט: (1) לר"ג, (2) לחכמים, (ג) מדוע ר"ג התיר להניח מוגמר ביום טוב, ומדוע חכמים אסרו ? (חכמים אסרו היות והם סברו שהותרו מלאכות ביו"ט לצורך אוכל נפש, רק לצורך "כל נפש" - דהיינו שהמלאכה נעשית לצורך דבר שכל בני האדם צריכים אותו. והדלקת מוגמר

- ביו"ט כדי שיהיה ריח טוב בבית, הוא צורך רק לעשירים או לאנשים שיש להם ריח רע ואין זה צורך "כל נפש". אמנם ר"ג סבר שמותר לעשות מלאכה גם לדבר שאין בו צורך ל"כל נפש" ולכן הוא התיר להדליק מוגמר ביו"ט (א) האם מותר לעשות "גדי מקולס" (בילי פסחים: 1) לר"ג, 2) לחכמים, (ב) מדוע ר"ג התיר לעשות "גדי מקולס" בילי פסחים, ומדוע חכמים אסרו ?

משנה ח'

1. עם איזה חפץ מותר לבהמה לצאת מ"רשות היחיד" ל"רשות הרבים" בשבת, ועם איזה חפץ אסור לבהמה לצאת ? (מותר לה לצאת עם חפץ שעשוי ל"שמירה" או "לנוי". אמנם דבר שעשוי לנוי מותר להוציא, רק בתנאי שזהו סוג של נוי שאנשים רגילים לקשט אותו את הבהמות שלהם, אבל נוי שרק אדם מסוים יחליט לקשט בו את בהמתו, אסור לבהמה לצאת עם הקישוט הזה מרשות היחיד לרשות הרבים)
2. "פרתו יוצאה ברצועה שבין קרניה": מדוע רבי אלעזר בן עזריה "התיר" לבהמה לצאת עם הרצועה שבין קרניה מרה"י לרה"ר, ומדוע חכמים "אסרו" ? (הרצועה היתה נוי שבני אדם לא קישטו בה את בהמתם ואפילו הכי רבי אלעזר בן עזריה התיר, אולם חכמים אסרו)
3. מה הפירוש: (א) "מקדין", (ב) "מקרצפין" ?
4. האם מותר לעשות "חבורה" בבהמה ביום טוב ? (אסור, היות וזו מלאכה בשבת)
5. מהי הסיבה שנאמר שבגללה יש אולי איסור בקירוד הבהמה ביום טוב ? (לפעמים כשמשפשים את הבהמה במברשת של ברזל, עלול לקרות מכך "חבורה" לבהמה, והוצאת הדם מהבהמה נחשבת למלאכה האסורה בשבת וביו"ט)
6. (א) מדוע אדם משפשף את הבהמה שלו במברשת של ברזל, (כדי להוציא מגופה כינים שנדבקו בה) (ב) האם הוא "מתכוון" שיקרה לבהמה שלו "חבורה", (ג) איך קוראים למקרה כזה שאדם עושה מעשה שיתכן שתיעשה על ידו מלאכה האסורה בשבת ואמנם האדם לא מתכוון במעשה שהוא עושה, לשם עשיית המלאכה האסורה בשבת - אלא כוונתו בעשיית המעשה היא לצורך דבר שאינו אסור בשבת (כמו כאן, שכוונתו בקירוד הבהמה הוא לא לשם הוצאת דם ממנה [שזוהי מלאכה "האסורה" בשבת] אלא כוונתו בקירוד הבהמה, הוא לצורך הוצאת הכינים מגוף הבהמה [שזוהי מלאכה "המותרת" בשבת]) ? ("דבר שאינו מתכוין")
7. מה הדין ב"דבר שאינו מתכוין" האם הוא "מותר" או שהוא "אסור" ? (מחלוקת ר"י ור"ש אם מותר לעשותו בשבת או ביו"ט)
8. האם מותר "לקרד" את הבהמה ביום טוב: (א) לרבי אלעזר בן עזריה ומדוע, (ב) לרבי יהודה ומדוע, (ג) לחכמים ומדוע ?
9. האם מותר ל"קרצף" את הבהמה ביום טוב: (א) לרבי אלעזר בן עזריה ומדוע, (ב) לרבי יהודה, ומדוע, (ג) לחכמים ומדוע ?
10. (א) באיזה דבר חכמים אסרו לשחוק את הפלפלין ורבי אלעזר בן עזריה התיר, (ב) ובאיזה דבר גם לחכמים מותר לשחוק בו את הפלפלין ? (רחיים קטנות: מחלוקת, מדוכה: לכו"ע מותר)

משנה ט'

1. (א) כלי "שבור": האם הוא יכול לקבל טומאה, (ב) והאם כלי טמא שנשבר נשאר "טמא" או שהוא נהפך להיות "טהור" ?

2. (א) מכמה חלקים עשויים הרחיים של פלפלין ומהם החלקים, (ב) במקרה שחלק אחד נגע בדבר "טמא" (למשל נגעה טומאה "בכברה"): האם החלק ההוא נהיה "טמא" או שהיות והוא רק חלק אחד משלושת החלקים של הרחיים, הוא דומה ל"שבר של כלי" והוא לא מקבל טומאה?
3. מה ההבדל בין "שבר כלי" שהוא לא מקבל טומאה לבין כל חלק של הרחיים בפני עצמו שהוא כן מקבל טומאה? ("שבר כלי" אינו ראוי כעת לשימוש וממילא הוא אינו נחשב לכלי ולכן הוא לא מקבל טומאה, משא"כ כל חלק בנפרד של הרחיים ראוי לשימוש בפני עצמו ולכן הוא נחשב לכלי וממילא הוא מקבל טומאה)
4. כלי שעשוי מעץ, מתי הוא מקבל טומאה ומתי הוא לא מקבל טומאה? (אם יש לכלי דפנות [שוליים], הוא מקבל טומאה ואם הוא כלי שאין לו דפנות, הוא לא מקבל טומאה ["פשוטי כלי עץ"])
5. כלי שעשוי ממתכת, האם הוא "מקבל טומאה" - גם במקרה שאין לו שוליים?
6. "ומשום כלי מתכות": (א) ממה עשוי החלק "שטוחנים" בו את הפלפלין ובמה הוא מצופה בתחתיתו, (עשוי מ"עץ", אמנם החלק התחתון מצופה ב"מתכת") (ב) האם יש לו "שוליים", (ג) אם אין לו שוליים, מדוע הוא "מקבל טומאה" (הרי הוא עשוי בעיקר מ"עץ")?
7. "ומשום כלי קבול": (א) ממה עשוי הכלי "שמקבל" את האבקה של הפלפלין (החלק שלתוכו נופלת האבקה שנטחנה), (ב) האם יש לו "שוליים", (ג) מדוע הוא מקבל טומאה - רק בגלל שיש לו שוליים? (היות והוא עשוי מ"עץ" וכלי עץ "מקבל טומאה" רק כשיש לו שוליים)
8. "ומשום כלי כברה": (א) ממה עשויה הכברה, (ב) האם יש לה שוליים, (ג) אם הכברה עשויה מעץ ואין לה שוליים, א"כ היא נקראת "פשוטי כלי עץ" שלא אמור לקבל טומאה, ומדוע המשנה אומרת שהיא כן מקבלת טומאה?

משנה י':

1. (א) קטן שטמא בטומאת "מדרס" והוא יושב בעגלה של משחק שעשויה שהקטן יושב בה: מה הדין של העגלה – האם היא נטמאת מהקטן הטמא שיושב עליה, (ב) והאם עגלה זו נחשבת ל"מוקצה" בשבת?
2. (א) מהי מלאכת "חורש" – באיזו צורה עושים את החריץ בשדה וזה ייחשב שהוא עשה את מלאכת "חורש", (עשיית חריץ שחייבים עליו משום מלאכת "חורש" נעשית ע"י הוצאת האדמה ממקום החריץ) (ב) עגלה שנוסעת על האדמה והגלגלים שלה עושים חריץ באדמה, באיזו צורה נוצר החריץ שמתחתיה? (החריץ לא נעשה ע"י הוצאת חול ממקום החריץ, אלא גלגלי העגלה כובשים [דוחסים] את האדמה שתחתם וכך נוצר החריץ)
3. (א) במקרה שגלגלי העגלה ייתקעו והם יפסיקו להסתובב, והאדם ימשיך לדחוף את העגלה וייווצר חריץ באדמה: באיזו צורה נוצר החריץ שמתחתיה, (ע"י הוצאת האדמה ממקום החריץ שזוהי צורה של חרישה), (ב) האם האדם שדוחף במקרה זה את העגלה, "מתכוון" לחרוש את האדמה, (ג) איך קוראים לעשיית מלאכה ללא כוונה במיוחד שהיא תעשה, (ד) והאם לרבי יהודה מותרת עשיית מלאכה בצורה של "דבר שאין מתכוון"?
4. מדוע התנא הראשון [שמסביר מהי דעת רבי יהודה] מתיר לדחוף את העגלה, רק "על גבי כלים" והוא אוסר לדחוף את עגלת הקטן על גבי "האדמה" (הרי עגלה היא "כובשת" את האדמה ואין בעשיית החריץ על ידה משום איסור "חורש")? (התנא של המשנה הוא רבי יהודה שאוסר "דבר שאין מתכוון", ולדעת התלמיד הראשון שמובא במשנה, רבי יהודה חושש שגלגלי העגלה ייתקעו והם יעשו חריץ באדמה ע"י הוצאת האדמה ממקום החריץ, שזוהי מלאכת "חורש" [על אף שהאדם אינו מתכוון לכך], ולכן הוא אוסר לגרור

את העגלה על גבי "אדמה" והוא מתיר לגרור את העגלה רק על גבי "בגדים" שכך גם אם הגלגלים ייתקעו, הם לא יעשו חריץ באדמה)

5. (א) לפי התנא השני שמסביר את דעת רבי יהודה, איזה דבר רבי יהודה "אסר" לגרור על האדמה ואיזה

דבר רבי יהודה "התיר" לגרור על האדמה (ב) ומדוע? (כל הכלים שאין להם גלגלים, כשגוררים אותם על האדמה, הם עושים חריץ ע"י הוצאת האדמה ממקום החריץ שזוהי צורת מלאכת "חורש" ולכן אסור לגורר, ואילו "עגלה" שיש לה גלגלים, היא עושה חריץ ע"י כבישת האדמה ואין זו מלאכת "חורש", ולכן מותר לגררה על האדמה. ותלמיד זה סבר שרבי יהודה לא חשש שגלגלי העגלה ייתקעו והם יעשו חריץ ע"י הוצאת החול מהאדמה שזוהי מלאכת "חורש")

6. (א) לפי רבי שמעון: האם מותר לגרור "ספסל" (או "עגלה") על גבי האדמה – אפילו שעלול להיווצר על

ידם "חריץ" באדמה, (ב) האם ההלכה היא ש"דבר שאין מתכוון" "מותר" [כרבי שמעון] או ש"אסור" [כדעת רבי יהודה], (ג) וממילא לפי "ההלכה", האם מותר לגרור "ספסל" או "עגלה" על גבי האדמה?

שאלות חזרה מסכת "ביצה" פרק ג'

משנה א'

1. האם מותר "לצוד" ביו"ט לצורך "אוכל נפש" ?
2. אם אסור לצוד ביו"ט ממילא איך יתכן שיהיה לאדם ביו"ט, חיה או עוף ודגים שמותר לו לתפוס ולשחוט אותם ? (בע"ח שניצוד כבר בעיו"ט)
3. באיזה מקרה זה נחשב שהם ניצודו כבר בערב יו"ט ? (אם הם נמצאים במקום שהם לא יוכלו לברוח בו מהאדם בניסיון הראשון שהוא ינסה לתפוס אותם, היות והמקום שהם נמצאים בו הוא מקום קטן)
4. מה הכלל: מתי "מותר" ומתי "אסור" לתפוס חיה ועוף מן הביברין ביו"ט ? (אם החיה והעוף נמצאים בביבר שכשנכנסים אליו אפשר להתכופף ולתפוס אותם ואין להם אפשרות לברוח מהאדם שבא לתפוס אותם, [היות והביבר "קטן"] וממילא בניסיון הראשון שהוא מנסה לצוד אותם הוא יצליח לצודם, מותר לצוד מביבר כזה ביו"ט, היות וזה נחשב שהם כבר ניצודו "בערב יו"ט" וחיה שניצודה כבר בעיו"ט, כשהוא תופס אותה ביו"ט, זה לא נחשב שהוא "צד" אותה. [לא שייך לצוד בע"ח שכבר ניצוד] ואם יש אפשרות לחיה לחמוק ממנו כשהוא ינסה בניסיון הראשון לתפוס אותה, ממילא זה לא נחשב שהיא ניצודה כבר מעיו"ט ואסור לצוד אותה ביו"ט)
5. כשאדם תופס בע"ח ביו"ט: באיזה מקרה זה נחשב שהוא צד אותו ביו"ט ? (במקרה שהוא היה צריך "להתאמץ" בשביל לתפוס אותו)
6. (א) מהן "ביברין של דגים", (ב) כשאדם ינסה לתפוס את הדגים מהביבר בפעם הראשונה, האם הם יוכלו לחמוק ממנו, (ג) ממילא, האם "מותר" לצוד אותם משם ביו"ט ? ("ביברין של דגים" זוהי תעלה באדמה שהיא קצת רחבה והדג יכול לחמוק כשינסו לתפוס אותו וממילא זה לא נחשב שהוא ניצוד כבר מעיו"ט ואסור לצוד אותו מהביבר ביו"ט)
7. האם מותר לתת ביו"ט אוכל לפני: (א) דגים, (ב) חיה ועוף, (ג) ומדוע ?
8. הסבר את הכלל: "כל המחוסר צידה אסור, ושאינו מחוסר צידה מותר" !

משנה ב'

1. בע"ח שלא ניצוד בעיו"ט, מדוע הוא נחשב בכניסת יו"ט ל"מוקצה" ? (היות והאדם לא חשב על הבע"ח מערב יו"ט שהוא יאכל אותו ביו"ט, בגלל שהוא לא ידע שהוא ילכד במלכודת)
2. ממילא, אם חיה ודאי ניצודה במלכודת ביו"ט: האם יהיה מותר לאכול אותה ביו"ט, ומדוע ?
3. אם חיה ודאי ניצודה במלכודת כבר בעיו"ט: האם יהיה מותר לאכול אותה ביו"ט ? (מותר. היות והוא חשב כבר מעיו"ט, שהבע"ח שילכד במלכודת בעיו"ט, הוא יאכל אותו ביו"ט, וממילא הבע"ח שנלכד אינו "מוקצה")
4. אם "ספק", אם היא ניצודה כבר בערב יום טוב או שהיא ניצודה רק ביום טוב, האם מותר לאכול אותה (ביום טוב: א) לת"ק, (ב) ולרשב"ג ?
5. מה היה המעשה עם רשב"ג והנכרי ומה אמר רשב"ג לגבי הדג שהובא לו ?

משנה ג'

1. מדאורייתא: האם מותר לשחוט ביו"ט במקרה שהשוחט לא מתכוון לאכול ממנה ביו"ט ואמנם בעיקרון תהיה "אפשרות" לאכול ממנה ביו"ט ? (מדאורייתא מותר לשחוט ביו"ט אם תהיה אפשרות לאכול ביו"ט את

הבהמה שאותה הוא שוחט - אפילו אם אין בכוונתו לאכול אותה ביו"ט [והסיבה שמותר לשחוט היא היות ויש אפשרות שאם יבואו אליו "אורחים" הם יאכלו ממנה ביו"ט]

2. מדברנן: האם מותר לשחוט ביו"ט במקרה שהשוחט לא מתכוון לאכול ממנה ביו"ט ואמנם בעיקרון תהיה "אפשרות" לאכול ממנה ביו"ט? (מדברנן צריך גם שתהיה בכוונתו לאכול ביו"ט את הבהמה שאותה הוא שוחט [ורבנן לא מתירים לשחוט במקרה שאין בכוונתו לאכול ביו"ט מהבהמה שהוא רוצה לשחוט, אפילו שישנה אפשרות לאכול מהבעל חי שאותו הוא שוחט והם לא סומכים על ההיתר שאולי יבואו אליו "אורחים" והם יאכלו ממנה])

3. "בהמה מסוכנת": מדוע הבעלים שלה רוצה "לשחוט" אותה מהר?

4. במקרה שעליו המשנה מדברת, האם הבעלים מתכוון לאכול ממנה ביו"ט - אחרי שהוא ישחט אותה? (לא)

5. אם אין בכוונת הבעלים לאכול ביו"ט מהבהמה המסוכנת שאותה הוא ישחוט: (א) האם בעיקרון היה מותר לו לשחוט אותה מדברנן? (ב) ומדוע רבנן כן הסכימו לו לשחוט אותה ביו"ט (אם לאחר השחיטה תהיה "אפשרות" לאכול ממנה ביו"ט)? (כי רבנן לא רצו שהוא יפסיד - שהרי אם הוא לא ישחט אותה והיא תמות לבד, היא תהיה "נבילה" ובשר נבילה שווה פחות מבשר "שחוט")

6. אמנם על איזה תנאי אי אפשר לוותר ואם הוא לא יתקיים יהיה אסור לו לשחוט אותה? (על התנאי שהתורה חייבה שהוא יתקיים, והוא: שתהיה אפשרות לאכול אותה ביו"ט [שלאחר השחיטה יישאר זמן לפני יציאת יו"ט שבו תהיה אפשרות להכין את הבהמה לאכילה וגם יהיה זמן "לאכול" ממנה - ביו"ט עצמו])

7. איזה הכנות אנשים עושים (לאחר השחיטה) כדי שהם יוכלו לאכול בשר בהמה? (א) הפשט ונתוח: להפשיט את העור מהבהמה ולחתוך אותה כדי לבדוק את הריאות שלה שאין בהם סוג של מום שבגללו הבהמה תהיה "טריפה", היות ויש חובה מדברנן לבדקה [ומדאורייתא אין חובה לבדקה היות ורוב הבהמות הן לא טריפות והולכים אחר הרוב], ב. צליה: לצלות את הבשר [רובם של בני אדם לא אוכלים בשר "חי"] [נ"מליחה" להוצאת הדם מהבשר צריך רק במקרה שהוא מתכוון "לבשל" את הבשר ואילו אם הוא "צולה" את הבשר אין צורך למלוח אותו להוצאת הדם היות והאש שבה הוא צולה, תגרום להוצאת הדם]

8. לת"ק: היות ומדאורייתא צריך שתהיה אפשרות לאכול ביו"ט את הבהמה שהוא שוחט, כדי שיהיה לו מותר לשחוט אותה, ממילא כדי שנתיר לו לשחוט את הבהמה המסוכנת, איזה דברים צריך שיהיה זמן לעשותם (לאחר השחיטה) עוד לפני שיו"ט יצא? (א) "צליה" של כזית, ב. "אכילה" - לאכול ממנה "כזית")

9. לת"ק: איזה דבר אין צורך שיהיה זמן לעשותם ביו"ט, כדי שנתיר לו לשחוט ביו"ט? ("הפשט ונתוח": היות ורבנן לא חייבו כאן בבהמה מסוכנת שיהיה זמן לבדוק את הבהמה שהיא לא "טריפה")

10. לרבי עקיבא: איזה דבר צריך שיהיה זמן לעשותו לפני שיו"ט יצא, כדי שיהיה מותר לו לשחוט את הבהמה המסוכנת ביו"ט? (אכילה של כזית "חי" - "מבית טביחתה" [שבו אין "עור"])

11. לרבי עקיבא: אלו דברים אין צורך שיהיה זמן לעשותם ביו"ט, כדי שנתיר לו לשחוט ביו"ט? (צלי: היות ויש אנשים שאוכלים בשר "חי". הפשט ונתוח: היות ורבנן לא חייבו כאן בבהמה מסוכנת שיהיה זמן לבדוק את הבהמה שהיא לא "טריפה")

12. לסיכום: במה נחלקו חכמים ור"ע: לחכמים איזה דבר צריך שיהיה זמן לעשותו ביו"ט כדי שיהיה מותר לשחוט ביו"ט את הבהמה המסוכנת ואילו לר"ע אין צורך שיהיה זמן לעשותו ביו"ט? ("צלי")

13. לחכמים ולרבי עקיבא, כדי שיהיה מותר לשחוט בהמה "מסוכנת", האם צריך "שהיה זמן" לאחר השחיטה לאכול ממנה "כזית" [ולא צריך "לאכול" ממנה בפועל], או שצריך בפועל "לאכול" ממנה? (צריך "שהיה זמן" לאחר השחיטה לאכול ממנה "כזית" ולא צריך "לאכול" ממנה בפועל שהרי העיקרון הוא

שחכמים התירו לשחוט את הבהמה המסוכנת במקרה שהתורה התירה לשחוט אותה ביו"ט והתורה התירה לשחוט ביו"ט במקרה שאם הוא ירצה תהיה לו אפשרות לאכול אותה ביו"ט [ולא צריך לאכול אותה בפועל].

14. "שחטה בשדה": (א) באיזו צורה "מותר" לו להביא אותה לתוך העיר, (ב) ובאיזו צורה "אסור" לו להביאה לעיר, ומדוע?

משנה ד'

1. "בכור": (א) מתי "אסור" לשחוט אותו (אלא הוא "קדוש" ובזמן שבית המקדש היה קיים היו מקריבים אותו לקרבן), (ב) ומתי "מותר" לשחוט אותו (והוא "אינו קדוש" אלא הוא "חולין")? (אסור: כשהוא "תם" – שאין בו מום "קבוע" אלא יש בו "מום עובר" או כשאין בו מום בכלל. מותר: כשהוא "בעל מום" – שיש בו מום "קבוע" שלא יתרפא)
2. בכור שאין בו "מום קבוע" בכניסת יו"ט, האם הוא נחשב ל"מוקצה" כבר בכניסת יו"ט ומדוע? (הוא נחשב בכניסת יו"ט למוקצה – "מוקצה מחמת איסור". והסיבה היא היות ואסור לשחוט אותו בכניסת יו"ט בגלל שאין בו מום "קבוע"), וממילא הוא לא ראוי לאכילה ביו"ט, וכל דבר שהוא לא ראוי לשימוש ביו"ט "מחמת איסור" הוא "מוקצה מחמת איסור")
3. בכור שהיה לו מום "עובר" – בכניסת יו"ט וביו"ט המום הפך להיות מום "קבוע": האם עכשיו כשיש לו מום "קבוע" יהיה מותר לעלות אותו מהבור ביו"ט, ומדוע? (אסור להעלות אותו מהבור היות והוא היה "מוקצה" "בכניסת יו"ט" ויש כלל שדבר שהיה "מוקצה" "בכניסת יו"ט" נשאר מוקצה לכל היו"ט – אפילו אם הסיבה שבגללה הוא נהיה מוקצה לא קיימת עכשיו באמצע יו"ט. ולכן אפילו שעכשיו נהיה לו ביו"ט מום "קבוע", בכל אופן הוא נשאר "מוקצה")
4. בכור שהיה לו מום "קבוע" לפני שיו"ט נכנס: (א) האם היה "מותר" לאכול את הבכור כבר "בכניסת יו"ט" (ב) וממילא האם הבכור הוא נחשב ל"מוקצה" ביו"ט?
5. "בכור שנפל לבור", מדוע חשוב לבעלים למהר לשחוט את הבכור? (כי בבור אין הרבה אויר והוא מפחד שהבכור ימות בו ויהיה "נבילה")
6. איזה מום היה לבכור כבר מעיו"ט? (ודאי שהיה לו מום, הספק: האם המום היה "בכניסת יו"ט" – רק מום "עובר" ואסור לשחוט אותו ביו"ט, או שבכניסת יו"ט המום היה כבר "מום קבוע" ומותר לשחוט אותו ביו"ט)
7. לרבי יהודה: כשהמומחה יורד לבור מה הוא בודק? (א. אם יש לבכור עכשיו מום "עובר" או מום "קבוע", ב. ואם יש לבכור מום "קבוע" הוא בודק על פי סימנים, "מתי נוצר" המום הקבוע: האם כבר מעיו"ט ואז נמצא שהבכור לא היה מוקצה בכניסת יו"ט ומותר להעלות אותו מהבור ביו"ט ולשחוט אותו, או שהמום הקבוע נוצר ביו"ט עצמו ובכניסת יו"ט המום עדיין לא היה מום "קבוע" והבכור היה מוקצה בכניסת יו"ט ואסור להעלות אותו, ואפילו שעכשיו יש בו מום "קבוע", בכל אופן הוא נשאר "מוקצה", משום שיש כלל שדבר שהיה מוקצה "בכניסת יו"ט" נשאר מוקצה לכל יו"ט – אפילו אם הסיבה שבגללה הוא נהיה מוקצה לא קיימת עכשיו באמצע יו"ט)
8. לר"ש: (א) האם מותר למומחה לרדת לבדוק את הבכור ולהתיר אותו ביו"ט, (ב) ומדוע, (ג) ממילא לר"ש באיזה מקרה מותר לשחוט בכור ביו"ט? (רק אם החכם התיר אותה כבר בעיו"ט)
9. במה נחלקו רבי יהודה ור"ש? (האם מותר למומחה להתיר בכור ביו"ט)
10. מהו התפקיד של ה"מומחה"?

משנה ה'

1. בהמת "חולין" שהיא "בריא", למה היא מיועדת: לאכילת "אדם" או לאכילת "כלבים"?
2. ממילא, בהמה שהייתה "בריא" "בכניסת יו"ט", האם הבעלים תכנן להאכיל אותה "לכלבים" ביו"ט?

3. וממילא, אם בהמה "בריה" תמות פתאום ביו"ט: איזה איסור יש להאכילה ל"כלבים"? ("מוקצה". היות והיא לא היתה מיועדת בכניסת יו"ט להאכילה ל"כלבים")
4. בהמת חולין ("מסוכנת": א) האם הבעלים חשב שאם היא תמות הוא יאכיל אותה לכלבים, (ב) וממילא כשהיא מתה האם מותר להאכילה לכלבים?
5. בהמת "קדשים" שמתה, האם מותר להאכילה לכלבים? (לא. בהמת קדשים טעונה קבורה)
6. ממילא, אם היא לא ראויה "לשימוש": (א) מה היא נחשבת, (ב) ואם היא "מוקצה" מה אסור לעשות לה?
7. (א) חלה "טמאה" האם היא ראויה "לשימוש" ביו"ט, (ב) וממילא מה היא נחשבת, ואם היא "מוקצה" מה אסור לעשות לה?

משנה ו'

1. האם כל הבהמות שוות אותו דבר, או שיש בהמות יותר משובחות ויש בהמות שהן פחות משובחות וממילא יש הבדל ב"שווי" בין בהמות?
2. ממילא, כשהיו קונים בהמה: מה היו מבקשים מהמוכר? (תביא לי בהמה למשל בשווי 3 זוז)
3. מה הכלל, אם קונים בהמה ביו"ט, או שותפים שחולקים ביניהם ביו"ט את הבהמה, איזה דבר אסור להם להזכיר? ("סכום כסף". להגיד למוכר תביא בהמה בשווי של 3 זוז, או בשותפים אסור להם להזכיר בזמן החלוקה החלק הזה שווה חצי זוז קח אותו אתה וכו')
4. (א) ממילא, שלושה בני אדם שקונים ביחד בהמה ביו"ט, מה אסור להם לומר למוכר, (ב) ואם הם כן רוצים להזכיר למוכר את השווי של הבהמה, מתי הם יסכמו עם המוכר את השווי של הבהמה שאותה הם רוצים לקנות ביו"ט?
5. כשהם מחלקים ביניהם את הבהמה ביו"ט: (א) באיזו צורה "אסור" להם לחלוק, (להזכיר בפה את ה"שווי" של החלקים) (ב) ובאיזו צורה "מותר" להם לחלוק אותה ביניהם?
6. אדם שרוצה לקנות מהקצב בשר ביו"ט לפי "משקל": האם מותר לקצב לשקול את הבשר במאזניים על ידי: (א) "אבני משקולת" ומדוע, (ב) "כלי" או "קופיץ": (1) לרבי יהודה, ומדוע, (מותר. שקילה ע"י "כלי" או "קופיץ" נחשבת ל"שנוי" בצורת השקילה והיא אינה נחשבת ל"עובדין דחול") (2) לחכמים ומדוע? (אסור. שקילה נחשבת ל"עובדין דחול" – מעשה שעושים אותו בחול בשעה שקונים למשל בשר ולחכמים שקילה "בכלי ובקופיץ" אינה נחשבת לשינוי בצורת השקילה מיום חול היות וגם ביום חול כשאין לקצב "אבן משקולת" הוא שוקל כנגד "כלי וקופיץ" וממילא גם שקילה על ידם נחשבת ל"עובדין דחול" ורבנן לא רצו שקניית הבשר ביו"ט תיעשה בצורה שבה היא נעשית ביום חול ולכן הם אסרו כלל הנחת בשר במאזניים)
7. מה הפירוש: "וחכמים אומרים אין משגיחין בכף מאזניים כל עיקר"?

משנה ז'

1. (א) מה זה מלאכת "אוכל נפש", (ב) מלאכת "מכשירי אוכל נפש"? (מלאכת "אוכל נפש": עשיית מלאכות בהכנת האוכל עצמו. מלאכת "מכשירי אוכל נפש": למשל, תיקון הכלים שאיתם הוא יכין את האוכל – לא מלאכה בהכנת האוכל עצמו)
2. האם מותר "להשחז" סכין ביו"ט "ברחיים" או "במשחזת" ומדוע?
3. באיזו צורה כן מותר להשחז סכין ביום טוב ומדוע?

משנה ח'

1. כשאדם מוכר "שמן ויין" ביום טוב: (א) באיזה כלי לכ"ע אסור למדוד בו את השמן, ומדוע, (ב) ובאיזה כלי ישנה מחלוקת אם מותר למדוד בו, ומדוע ?
2. לפי השיטה הראשונה במשנה: (א) מתי אבא שאול בן בוטנית לא מדד שמן ללקוחות, (ב) ומדוע ? (אבא שאול בן בוטנית החמיר והוא לא רצה למדוד בכלי מידה ביו"ט אפילו לא בכלי הרזרבי)
3. לאבא שאול: (א) באיזה ימים נוספים (מלבד יו"ט) אבא שאול בן בוטנית לא מדד בהם שמן ללקוחות, (ב) האם בימים אלו מותר למדוד בכלי מדידה, (ג) וממילא מהי הסיבה שהוא לא מדד שמן ללקוחות בחוה"מ וביו"ט ?
4. לחכמים: (א) באיזה ימים נוספים אבא שאול בן בוטנית לא מדד בהם שמן ללקוחות, (ב) האם בימים אלו מותר למדוד בכלי מדידה, (ג) וממילא מהי הסיבה שהוא לא מדד שמן ללקוחות ביום חול, בחוה"מ וביו"ט ?
5. באיזו צורה מותר לקנות "ביצים ואגוזים" ביו"ט ?

שאלות חזרה

משניות ביצה פרק ד'

משנה א'

1. איזה דבר אסרו חכמים בנשיאת "משא" ביו"ט ? (לשאת את המשא כדרך נשיאתו ביום חול).
2. מדוע חכמים אסרו לשאת משא ביו"ט, באותה הצורה שרגילים לסחוב אותו ביום חול ? (כי זה זלזול ביו"ט, לשאת בו משא בצורה שרגילים לנושאו ביום חול)
3. (א) באיזה צורה אסור לסחוב כדי יין ביו"ט ומדוע, ("בסל" או "בקופה") (ב) ובאיזו צורה מותר לסחוב כדי יין ביו"ט ומדוע, ("בידו" או "על כתפו"ג) האם מותר לסחוב: (1) כד אחד, "בסל" או "בקופה" (2) ארבעה כדי יין "בידו" או "על כתפו" ? (חכמים אסרו לסחוב משא בצורה שהדרך לסחוב בה משא ביום חול, ולא משנה הכמות של המשא שאותו הוא נושא, ולכן: א. אסור לסחוב "בסל" או "בקופה" - אפילו כד אחד, כי זו הצורה שבה רגילים לשאת 4 או 5 כדי יין ביום חול [שזה נחשב נשיאת "משא"], ב. מותר לסחוב "בידו" או "על כתפו" - אפילו ארבעה כדי יין כי אין הדרך לשאת ביום חול משא של ארבעה כדי יין "בידו" או "על כתפו")
4. (א) באיזו צורה "אסור" לסחוב ביו"ט "קופה של תבן", (ב) ובאיזו צורה "מותר" לשאת אותה ?
5. "ומתחילין בערימת התבן": (א) האם הוא לקח כבר מערימת התבן, לפני יו"ט (ב) מדוע הוא לא לקח מערימת התבן לפני יו"ט, (כי הוא התכוון לשמור את הערימה ולהשתמש בה בעוד הרבה זמן) (ג) בגלל שהוא לא התכוון להשתמש בתבן הזה ביו"ט: האם התבן נהיה "מוקצה" ביו"ט ויהיה אסור להשתמש בתבן ביו"ט ?
6. "אבל לא בעצים שבמוקצה": (א) באיזה סוג עצים מדובר - לאיזה שימוש העצים האלו מיועדים, (ב) ומדוע אסור להשתמש בעצים האלו ביו"ט - איזה סוג מוקצה הם נחשבים ?

משנה ב'

1. (א) האם מותר לקחת ביו"ט חתיכת עץ שמחוברת לדפנות של הסוכה, כדי להשתמש בה, (ב) ומדוע ?
2. (א) האם מותר לקחת ביו"ט, קרש "שנשען" על הסוכה, (ב) ומדוע ?
3. מה הפירוש: (א) "מכונס", (ב) "מפוזר", (ג) "קרפף" ? (מקום מוקף בגדר שמיועד לאחסון עצים)
4. לפי המשנה מתי העצים נחשבים ל"מוקצה", ומתי הם לא נחשבים ל"מוקצה": (א) מן השדה - מן המפוזר, (ב) מן השדה - מן המכונס, (ג) מן הקרפף - מן המפוזר, (ד) מן הקרפף - מן המכונס ?
5. לפי ההלכה, במקרים האמורים: (א) באיזה מקרה העצים לא נחשבים ל"מוקצה", (ב) ובאיזה שלושה מקרים העצים נחשבים ל"מוקצה" ?

6. מה הפירוש: א) "סמוך" לעיר, ב) "רחוק" מהעיר, ג) "פותחת" ? א. סמוך לעיר: קרפף שנמצא סמוך ממש לחומת העיר. ב) רחוק: קרפף שאינו סמוך לחומת העיר ונמצא בתוך תחום העיר - בתוך אלפיים אמה הסמוכים לעיר, ג) פותחת: קרפף שיש לו "מנעול"
7. לרבי יהודה: איזה מקרה יש בו הבדל - שאם העצים נמצאים בשדה הם מוקצה ואילו אם הם נמצאים בקרפף הם לא מוקצה ? (במקרה שהם "מפוזרים", אם הם נמצאים "בשדה" הם מוקצה ["מן השדה - מן המפוזר"] ואילו אם הם נמצאים בקרפף הם לא מוקצה ["מן הקרפף - מן המפוזר"])
8. לר' יהודה: עצים (המפוזרים) שנמצאים ב"קרפף", מתי הם "מוקצה", ומתי הם "אינם מוקצה", כשהקרפף הוא: א) סמוך לעיר - ויש לו פותחת, ב) סמוך לעיר - ואין לו פותחת, ג) רחוק מהעיר - ויש לו פותחת, ד) רחוק מהעיר - ואין לו פותחת ?
9. לר' יוסי: עצים (המפוזרים) שנמצאים ב"קרפף", מתי הם "מוקצה", ומתי הם "אינם מוקצה", כשהקרפף הוא: א) סמוך לעיר - ויש לו פותחת, ב) סמוך לעיר - ואין לו פותחת, ג) רחוק מהעיר - ויש לו פותחת, ד) רחוק מהעיר - ואין לו פותחת ?
10. סכם בכל אחד מארבעת המקרים האמורים מתי העצים שנמצאים בקרפף הם "מוקצה" ומתי הם "אינם מוקצה" - לר' יהודה ולר' יוסי: א) סמוך לעיר - ויש לו פותחת, ב) סמוך לעיר - ואין לו פותחת, ג) רחוק מהעיר - ויש לו פותחת, ד) רחוק מהעיר - ואין לו פותחת ?

משנה ג'

1. "אין מבקעין עצים לא מן הקורות:" א) באיזה קורות מדובר - לאיזה שימוש הן מיועדות, ב) איזה "סוג מוקצה" הן, ג) וממילא האם "מותר" או "אסור" לבקע אותן ולהשתמש בהן ביו"ט ?
2. "ולא מן הקורה שנשברה ביו"ט:" א) בכניסת יו"ט לאיזה שימוש הקורה הייתה מיועדת (לבניין) ב) ואיזה "סוג מוקצה" היתה הקורה בכניסת יו"ט, ג) כשהקורה נשברה ביו"ט האם היא עדיין מיועדת לבנות בה בניין, ד) א"כ מדוע היא נשארת עדיין "מוקצה" ואסור להשתמש בה ביו"ט ? ("מיגו דאיכצאי לבין השמשות איתקצאי לכולי יומי": דבר שהיה מוקצה בכניסת יו"ט בגלל סיבה מסוימת [ולמשל אצלנו, הקורה שהייתה "שלימה" בכניסת יו"ט, הייתה נחשבת למוקצה "מחמת חסרון כיס"], ממילא, אפילו אם הסיבה שבגללה החפץ היה מוקצה בכניסת יו"ט - הפסיקה ביו"ט והיה אמור להיות שהחפץ יפסיק עכשיו להיות מוקצה [ולמשל כאן, הקורה נשברה ביו"ט והיא הפסיקה ביו"ט להיות יקרה וממילא אין סיבה שהיא תמשיך עכשיו להיות מוקצה "מחמת חסרון כיס"] בכל אופן החפץ ממשיך להיות מוקצה - כל היו"ט, בגלל הכלל הנ"ל)
3. אם הקורה שהייתה מיועדת לבניין נשברה בעיו"ט, האם מותר להסיק בה את התנור ביו"ט, ומדוע ? (מותר, בגלל שכבר בכניסת יו"ט הקורה השבורה לא הייתה יקרה וממילא בכניסת יו"ט היא לא הייתה "מוקצה מחמת חס"כ")
4. מדוע אסור לבקע עצים "בקרדום מגירה ומגל" ? (שלושת הכלים האלו הם כלי "אומן" שמיועדים לחתוך בהם עצים, וחכמים אסרו לבקע עצים ביו"ט בצורה שבה מבקעים ביום חול).
5. ומדוע מותר לבקע "בקופיץ" ? (כי הוא לא כלי אומן ואין דרך לבקע בו ביום חול)

6. "בית שהוא מלא פירות": (א) איך הלבנים שנפלו היו מחוברות, (ב) כשהלבנים נפלו מעצמן ביו"ט, האם מותר ליטול מהפירות שהיו בתוך הבית, (ד) והאם מותר ביו"ט, "לשבור" את הלבנים האמורות כדי לקחת מהפירות: (1) לת"ק, (2) ולר"מ?

משנה ד'

1. מה הפירוש "כלי"? (חפץ שראוי ומיועד לשימוש. ולמשל אבן שנמצאת בחצר אינה נחשבת לכלי היות והיא לא מיועדת לשימוש)
2. "אין פוחתין את הנר": (א) מה זה "נר", (ב) איך עושים נר, (ג) ומדוע אסור לעשות נר ביו"ט?
3. "אין עושין פחמין": (א) איך עושים פחמים, (מדליקים חתיכת עץ ומכבים אותה במים לפני שחתיכת העץ תסיים להישרף) (ב) מי משתמש בפחמים, (ג) והאם "מותר" או "אסור" לעשות "פחמים" ביו"ט ומדוע?
4. האם "מותר" או "אסור" לחתוך פתילה אחת לשתיים ("בסכין") - כדי שיהיו לו שתי פתילות ומדוע? (פרט, מה הדין לת"ק ולרבי יהודה)
5. האם "מותר" לחתוך פתילה לשתיים ע"י שהוא יניח אותה בפי שני נרות וע"י שהוא ידליק את הפתילה היא תיחתך ותיהפך לשתי פתילות: (א) לת"ק, (ב) לרבי יהודה ומדוע?

משנה ה'

1. (א) מדוע אדם רוצה לשבור חתיכת חרס קטנה מתוך חתיכת חרס גדולה, (ב) האם "מותר" או "אסור" לשבור חתיכת חרס קטנה מתוך חתיכת חרס גדולה ביו"ט ומדוע?
2. (א) מדוע אדם רוצה לחתוך חתיכת ניר קטנה מנייר גדול, (ב) והאם "מותר" ביו"ט, לחתוך חתיכת ניר קטנה מנייר גדול ומדוע (ג) איך הנייר לא נשרף מהאש?
3. (א) מתי "אסור" להוציא (לגרוף) מהתנור טיח שנפל לקרקעית התנור, ומדוע, (ב) ומתי "מותר" להוציא מהתנור טיח שנפל לקרקעית התנור, ומדוע? (כשאין ברירה והוא לא יכול לאפות בתנור מבלי שהוא "יגרוף" את התנור, רבנן התירו להוציא את הטיח, לצורך אוכ"נ)
4. במקרה שאסור "לגרוף" את התנור ביו"ט, איזה דבר כן מותר לעשות כדי שהפת שהוא אופה לא תיגע בטיח ותישרף?
5. האם "מותר" או "אסור" לקרב שתי חביות, כדי להניח מעליהן קדירה ומדוע?
6. (א) האם מותר להשתמש "בבקעת" כדי להניח עליה קדירה או לסמוך בה את הדלת, (ב) מדוע אסור להשתמש בבקעת כדי להניח עליה קדירה או לסמוך בה את הדלת?
7. הסבר מה הפירוש: "לא נתנו עצים אלא להסקה"? (הבקעת מיועדת "להסקה" והיא אינה מיועדת לשימושים אחרים [למשל, להנחת קדירה ולסמוך עליה את הדלת] וממילא לפי התנא של המשנה, היא נחשבת ל"מוקצה" לגבי שימושים אחרים)
8. לפי התנא של המשנה שלנו שסובר ש"לא נתנו עצים אלא להסקה", איך מותר לאכול על "שולחן" שעשוי מ"עץ" והרי "לא נתנו עצים אלא להסקה"? (הפירוש של "לא נתנו עצים אלא להסקה" הוא, שעצים שמיועדים להסקה הם נחשבים "מוקצה" לגבי שימושים אחרים - שהרי הם לא היו מיועדים לשימושים הללו, ואמנם עצים שמיועדים לשימוש מסוים ודאי שהם לא מוקצה לאותו השימוש שהרי הם מיועדים לשימוש האמור)

9. האם מותר להנהיג בהמה במקל ביו"ט: א) לת"ק ומדוע, ב) לר"א בן רבי שמעון ?

משנה ו'

1. לאיזה שימוש מיועד "קיסם" (חתיכת עץ קטנה) ? (להסקה)
2. לרבי אליעזר: א) עצים דקים שנמצאים "בחצר", האם הם נחשבים ל"מוקצה" וממילא האם אסור להשתמש בהם אפילו לא "להדליקה", (האם רבי אליעזר סובר "מה שבחצר – מוכן הוא" או "מוקצה הוא" ?) ב) והאם הוא סובר את הכלל של "לא ניתנו עצים אלא להסקה" (ואסור להשתמש בהם למשל בשביל "לחצוץ") או שהוא לא סובר את הכלל של "לא ניתנו עצים אלא להסקה" והוא סובר שכן מותר להשתמש עם עצים הדקים - גם לצורך "לחצוץ" (ולא רק בשביל "הסקה") ?
3. לר' אליעזר: האם מותר לקחת קיסם: א) משלפניו – להדליק, ומדוע, ב) משלפניו – לחצוץ, ומדוע, ג) מן החצר – להדליק, ומדוע, ד) מן החצר – לחצוץ, ומדוע ? (בכל המקרים מותר: א) מן החצר: ר' אליעזר סובר "מה שבחצר - מוכן הוא" וגם העצים הדקים שמונחים "בחצר" הם מוכנים לשימוש והם אינם "מוקצה". ב) לחצוץ: רבי אליעזר לא סובר את הדין של "לא ניתנו עצים אלא להסקה", אלא הוא סובר שמותר להשתמש בעצים גם בשביל "לחצוץ")
4. לחכמים: א) עצים דקים שנמצאים "בחצר", האם הם נחשבים ל"מוקצה" וממילא האם אסור להשתמש בהם אפילו לא "להדליקה", (האם חכמים סוברים "מה שבחצר – מוכן הוא" או "מוקצה הוא" ?) ב) והאם הם סוברים את הכלל של "לא ניתנו עצים אלא להסקה" (ואסור להשתמש בהם למשל בשביל "לחצוץ") או שהם לא סוברים את הכלל של "לא ניתנו עצים אלא להסקה" והם סוברים שכן מותר להשתמש עם עצים - גם לצורך "לחצוץ" (ולא רק בשביל "הסקה") ?
5. לחכמים: האם מותר לקחת קיסם: א) מן החצר - לחצוץ, ומדוע (אסור. והסיבה היא היות ויש שתי סיבות שהקיסם שבחצר יהיה "מוקצה": א) "מן החצר" – אסור, היות ומה שבחצר הוא "מוקצה". ב) "לחצוץ" אסור, היות ו"לא ניתנו עצים אלא להסקה" ב) מן החצר – להדליק, ומדוע, (אסור. ומדוע: מה "שבחצר" הוא "מוקצה" [אפילו "להדליקה"] ג) משלפניו - לחצוץ, ומדוע, (אסור. ומדוע: "לא ניתנו עצים אלא להסקה" ד) משלפניו – להדליק, ומדוע ? (מותר. מלפניו: היות ומה "שלפניו" הוא "מיועד לשימוש" והוא אינו מוקצה. להדליק: העצים הרי מיועדים "להדליק" ולכן הם לא מוקצים להדליקה)
6. מדוע חכמים סוברים שהעצים הדקים שנמצאים בחצר הם "מוקצה" ? (היות ויש טורח רב לאסוף מהחצר את העצים הדקים ומכך שהוא לא אסף אותם כבר מעיו"ט, ממילא זה מראה שלא הייתה לו כוונה כבר מעיו"ט - להשתמש בהם ביו"ט ולכן הם "מוקצה")
7. לסיכום: לחכמים ולר' אליעזר, האם מותר לקחת קיסם: א) מן החצר – לחצוץ, ב) מן החצר – להדליק, ג) משלפניו – לחצוץ, ד) משלפניו – להדליק ?

משנה ז'

1. מדוע אסור להוציא אש ביו"ט ?
2. (א) האם מותר ללבן ביו"ט רעפים "חדשים", כדי לצלות בהם, (ב) ומדוע ?
3. (א) האם מותר ללבן ביו"ט רעפים "ישנים", כדי לצלות בהם, (ב) ומדוע ?
4. אדם העלה ענבים (או "תאנים") ליבוש על הגג:
 - (א) 1) האם הם ראויים ומיועדים לאכילה וממילא האם הם "מוקצה": כשהם עדיין "לחים" והם לא התחילו להסריח, (ראויים לאכילה וממילא הם "לא מוקצה"), (2) והאם הם צריכים "זימון" מעיו"ט - כדי שהם לא יהיו מוקצה ביו"ט ? (אינם צריכים "זימון" מעיו"ט, שהרי הם ראויים לאכילה)
 - (ב) 1) האם הם ראויים ומיועדים לאכילה וממילא האם הם "מוקצה": כשהם התחילו "להסריח", (לא ראויים לאכילה וממילא הם "מוקצה") (2) והאם מועיל בהם "זימון" - כדי שהם לא יהיו מוקצה ביו"ט ? (לא מועיל זימון היות והם "לא ראויים לאכילה")
 - ג) כשהם התחילו להתייבש ואמנם הם "לא התייבשו לגמרי" ורוב האנשים לא אוכלים אותם כך (אלא הם מחכים שהם יסיימו להתייבש) ואמנם יש מיעוט אנשים שכן אוכלים אותם כך: 1) האם הם "מוקצה" במקרה שהוא "לא הכין" אותם לאכילה מעיו"ט, (לא ייעד אותם מעיו"ט - לאכילה ביו"ט), (2) והאם הם "מוקצה" כשהוא "הכין" אותם לאכילה כבר בעיו"ט (ייעד אותם מעיו"ט - לאכילה ביו"ט), (הכין אותם לאכילה מעיו"ט: הם "לא מוקצה", לא הכין אותם לאכילה מעיו"ט: הם "מוקצה" [שהרי "בסתמא" הם לא מיועדים לאכילה ביו"ט שהרי רוב האנשים לא אוכלים אותם כך כיון שהם לא סיימו להתייבש, ולכן כדי שהם לא ייחשבו למוקצה ביו"ט, עליו לייעד אותם לשימוש כבר מעיו"ט])
 - (ד) 1) האם הם ראויים ומיועדים לאכילה וממילא האם הם "מוקצה": כשהם "סיימו להתייבש", (הם ראויים ומיועדים לאכילה והם "לא מוקצה") (2) והאם הם צריכים "זימון" מעיו"ט - כדי שהם לא יהיו מוקצה ביו"ט ? (אינם צריכים "זימון" מעיו"ט שהרי הם ראויים לאכילה)
5. באיזה שלב נמצאים הגרוגרות והצימוקים שעליהם אומרת המשנה שהם צריכים "הכנה" לפני יו"ט (שהבעלים תהיה כוונתו לפני יו"ט - לאוכלם ביו"ט) ? (כשהם "התחילו להתייבש" ואמנם הם "לא התייבשו לגמרי")
6. האם האדם רוצה לאכול ביו"ט את כל הצימוקים (או הגרוגרות) שבערימה, או שהוא רוצה לאכול רק חלק מהצימוקים שבערימה ואת שאר הצימוקים הוא לא רוצה לאוכלם ביו"ט - אלא הוא רוצה לחכות עד שהם יסיימו להתייבש ?
7. כדי שיהיה מותר לו לאכול מהצימוקים (שלא סיימו להתייבש ביו"ט: א) איזו הכנה צריך "לחכמים", (ב) ואיזו הכנה מספיק "לרבי אליעזר" ?
8. האם יש חובת הפרשת תרו"מ בשנה "השביעית" שנת השמיטה ?
9. (א) מדוע המשנה מדברת בשנה "השביעית", (ב) ומה יהיה הדין בשאר השנים האם יהיה מותר לאכול את הצימוקים: 1) במקרה שהצימוקים "היו מעושרים", (2) ובמקרה שהם "לא היו מעושרים" ?

שאלות חזרה מסכת "ביצה" פרק ה'

משנה א'

1. (א) מדוע בעל הפירות רוצה להוריד את הפירות מהגג, (ב) אם הוא רוצה להוריד אותם מהגג כדי שהם לא ירקבו בגלל הגשם, ולא כדי לאכול מהם ביו"ט או בשבת, איזו בעיה יש כאן? ("טרח" לא לצורך יו"ט ושבת).
2. (א) באיזו צורה רבנן התירו להוריד את הפירות מהגג, (ב) מדוע רבנן התירו לו לטרוח ולגלגל את הפירות מהגג, אפילו שזה לא לצורך יו"ט, (ג) איזה "סוג טרח" רבנן התירו לטרוח ביו"ט כדי שלא יגרם הפסד לבעל הפירות (טרח קטנה)?
3. (א) באיזו צורה חכמים אסרו להוריד את הפירות מהגג, (ב) מדוע רבנן התירו לגלגל את הפירות מהגג דרך הארובה שברצפת הגג, ורבנן לא התירו להגביה את הפירות מעל הגדר של הגג ולהשליך אותם לקומה הראשונה? (התירו לגלגל שזו "טירחה קטנה", ולא התירו להגביה - כדי לגלגל, שזו "טרח גדולה יותר" וטרח זו אינה לצורך יו"ט).
4. א. האם רבנן התירו לגלגל את הפירות דרך הארובה בשבת ב. ומדוע? (אסור. כיון שמלאכה בשבת חמורה ממלאכה ביו"ט, ממילא החמירו בטרח "בשבת" יותר מאשר טרח "ביו"ט")
5. איזה דבר התירו לעשות כדי שהדלף לא ירקיב את הפירות או כדי שהוא לא יזיק את היין והשמן שבחבית?
6. "ונותנין כלי תחת הדלף בשבת": (א) מה המקרה (ב) מה הדין (ג) ומדוע?

משנה ב'

1. מה הפירוש: (א) "שבות", (ב) "רשות", (ג) "מצוה"? (שבות: דבר שאין שום מצוה בעשייתו - ורבנן אסרו לעשותו בשבת וביו"ט. רשות: דבר שיש מצוה בעשייתו ואמנם אין חובה לעשותו אלא יש "רשות" לעשותו - ורבנן אסרו לעשותו בשבת וביו"ט. מצוה: דבר שיש מצוה בעשייתו - ורבנן אסרו לעשותו בשבת וביו"ט)
2. (א) "לא עולין באילן", (ב) "ולא רוכבין ע"ג בהמה", (ג) מה הפירוש "ולא שטין" (אסור "לשחות" בשבת וביו"ט), ומדוע רבנן אסרוהו ביו"ט, (ד) מדוע דברים אלו נקראים "שבות"?
3. מה הפירוש: (א) לא מטפחין, (ב) לא מספקין, (ג) לא מרקדין, (ד) מדוע רבנן אסרו לעשותם ביו"ט, (ה) ומדוע דברים אלו נקראים "שבות"?
4. מה הפירוש: (א) לא דנין, (ב) לא מקדשין, (ג) לא חולצין, (ד) לא מיבמין?
5. (א) "דין": מתי הוא "רשות" ומתי הוא "מצוה", (ב) "מקדשין": מתי הוא "רשות" ומתי הוא "מצוה", (ג) "חולצין": מתי הוא "רשות" ומתי הוא מצוה, (ד) "מיבמין": מתי הוא "רשות" ומתי הוא "מצוה"?
6. מדוע רבנן אסרו לעשות דברים אלו בשבת וביו"ט: (א) לדון דין, (ב) לקדש אשה, (ג) לחלוץ, (ד) לייבם (כולם אסורים, גזירה "שמא יכתוב")
7. מה הפירוש: (א) לא מקדישין, (ב) לא מעריכין, (ג) לא מחרימין, (ד) במה דברים אלו דומים "למקח וממכר", (ה) ומדוע רבנן אסרו לעשות דברים אלו בשבת וביו"ט?
8. מה הפירוש: (א) אין מגביהין תרו"מ, (ב) ומדוע רבנן אסרו להגביה תרו"מ בשבת וביו"ט?

9. דברים שרבנן אסרו לעשותם "בשבת" האם אסור לעשותם גם "ביו"ט" וכן להיפך ?
10. מהו ההבדל שיש בין "שבת" לבין "יום טוב" ?
11. לב"ה: (א) האם הותרה "ביום טוב" הוצאת קטן, לולב וס"ת, "מרשות היחיד" – "לרשות הרבים" (אפילו שהוצאה זו אינה לצורך "אוכל נפש") ומדוע, (ב) והאם הוצאה זו הותרה "בשבת", (ג) וממילא לב"ה, איזה הבדל נוסף יש בין "יו"ט" ל"שבת" (הבדל שלא מוזכר במשנה) ?
12. לב"ש: (א) האם הותרה "ביום טוב" הוצאת קטן, לולב וס"ת, "מרשות היחיד" – "לרשות הרבים" (שהוצאה זו אינה לצורך "אוכל נפש") ומדוע, (ב) והאם הוצאה זו הותרה "בשבת", (ג) וממילא לב"ש, האם יש הבדל נוסף בין "יו"ט" ל"שבת" לגבי הוצאת "קטן, לולב וס"ת" (מלבד ההבדל של "אוכל נפש" שמוזכר במשנה) ?
13. מיהו התנא של המשנה שאומר שההבדל היחיד בין "שבת" לבין "יום טוב" הוא שביו"ט מותרת מלאכת "אוכל נפש" ובשבת אסורה מלאכת "אוכל נפש" ?

איסור "תחומין" באדם ובכלים:

1. (א) לאיזה מרחק יכול אדם ללכת ממקום שביתתו, (ב) ולאיזה כיוונים ממקום שביתתו, הוא יכול ללכת 2000 אמה ?
2. אדם שצריך ללכת "מביתו" למשל לכיוון "דרום" - למרחק של 4000 אמה: (א) מה עליו לעשות כדי שיהיה מותר לו לעשות זאת, (ב) איך הנחת עירוב תחומין במרחק של 2000 אמה מביתו לכיוון "דרום", מתירה לו ללכת 4000 אמה מביתו לכיוון דרום (מדוע מותר לו ללכת לצד "דרום" את ה – 2000 אמות הראשונות שקרובות לבית שלו ומדוע מותר לו ללכת לאחר מכן 2000 אמה נוספות לכיוון "דרום" [וביחד מותר לו ללכת 4000 אמה מביתו לכיוון "דרום"] ? (מקום שביתתו של אדם הוא בד"כ בביתו ומשם הוא יכול ללכת 2000 אמה לכל רוח. כאשר אדם מניח עירוב תחומין, מקום "שביתתו" הוא במקום העירוב והוא רשאי ללכת מהעירוב 2000 אמה לכל רוח.
- אם הוא הניח עירוב תחומין במרחק של 2000 אמה מביתו לכיוון "דרום", מותר לו ללכת מביתו לכיוון "דרום" 4000 אמה, והסיבה היא: 2000 אמה הראשונות מביתו לכיוון דרום מותר לו ללכת בהם היות והם שייכים ל – 2000 אמה של צד "צפון" מהעירוב שמותר לו ללכת בהן [ביתו נמצא "צפונית" מהעירוב], וה – 2000 אמה הנוספות שמותר לו ללכת, הם בגלל שהם שייכים ל 2000 אמה שמותר לו ללכת מהעירוב לכיוון "דרום" [העירוב נמצא בין ה – 2000 אמה הראשונות מביתו לכיוון "דרום", לבין ה – 2000 אמה השניות מביתו לכיוון "דרום"] **דוגמא**
3. הניח "עירובי תחומין" בסוף אלפיים אמה מהבית שלו - לכיוון "דרום": (א) לאיזה מרחק הוא יכול ללכת מהבית שלו לכיוון "דרום", ומדוע, (ב) וממילא האם מותר לו ללכת מביתו לכיוון "צפון", ומדוע ? (אסור. היות ו"מקום שביתתו" הוא היכן שמונח עירוב התחומין - במרחק של 2000 אמה מביתו [בצד "דרום"], ומודדים את ה- 2000 אמה ממקום "העירוב" ולא "מביתו", ולכן הוא יכול ללכת מהעירוב, אלפיים אמה לביתו שנמצא בכיוון "צפון" של העירוב, ובעצם הוא סיים את זכותו ללכת 2000 אמה לכיוון "צפון" ממקום שביתתו (מהעירוב) - כשהוא הגיע לביתו, וממילא אין לו זכות להמשיך ללכת לכיוון "צפון" הלאה מביתו, ואפילו לא אמה אחת) **דוגמא**
4. שני שכנים גרים באותו בנין, שכן אחד עשה עירוב תחומין בסוף אלפיים אמה לצד "דרום" מביתו והשכן השני לא הניח עירובי תחומין מביתו: (א) מהו המרחק שיכול ללכת לכיוון "דרום" מביתו, השכן שהניח עירובי תחומין, ומדוע, (ב) והאם השכן שהניח ע"ת יכול ללכת לכיוון "צפון" מביתו,

ומדוע, ג) מהו המרחק שיכול ללכת לכיוון "דרום" מביתו, השכן שלא הניח עירובי תחומין, ומדוע, ד) ומהו המרחק שיכול ללכת לכיוון "צפון" מביתו, השכן שלא הניח ע"ת, ומדוע ?

5. ממילא, בכיוון "דרום" מהבנין שלהם: א) מהו התחום המשותף לשניהם – בצד "דרום", ששניהם יכולים ללכת בו ? (2000 אמה בצד "דרום" שקרובים לבנין שלהם) ב) ומהו התחום שאינו משותף לשניהם בצד "דרום", שרק השכן שהניח "עירוב תחומין" לכיוון "דרום", יכול ללכת בו ואילו השכן שלא הניח עירוב לצד "דרום" לא יכול ללכת בו ? (2000 האמה הנוספים שהם במרחק מ – 2000 אמה ועד 4000 אמה מהבנין שלהם לכיוון "דרום") ג) ומהו התחום שאינו משותף לשניהם, בצד "צפון", שרק השכן שלא הניח "עירוב תחומין" לכיוון "דרום", יכול ללכת בו ואילו השכן שהניח עירוב לצד "דרום" לא יכול ללכת בו ? **דוגמא**

6. האם לכל האנשים בעולם יש את אותם אלפיים אמות שבהם הם יכולים ללכת בשבת וביו"ט, ומדוע ? (לא. מודדים את האלפיים אמות ממקום השביתה של האדם, ולכל אדם יתכן מקום שביתה אחר)

7. כשכלים קנו שביתה אצל אדם מסוים, האם מותר לאדם אחר שמקום שביתתו שונה, להוליך את הכלים, למקום שלו עצמו מותר ללכת בו, ואילו האדם שהכלים קנו אצלו שביתה, לא יכול ללכת בו ?

משנה ג'

1. מהו הזמן שבו נקבע היכן יהיה מקום השביתה של הכלים ? (כניסת יו"ט)

2. איך נקבע מה יהיה מקום השביתה של הבהמה והכלים ? (מקום השביתה של הבהמה והכלים, בדרך כלל הוא אצל "הבעלים", אלא א"כ הבעלים החליט כבר מעיו"ט שמקום השביתה יהיה אצל מישהו אחר - היות והבהמה שלו או הכלים, אמורים להיות אצל אותו אדם ביו"ט. ולמשל אם מתוכנן כבר בכניסת יו"ט שהכלים יהיו ביו"ט ברשות "השואל", א"כ הבעלים מחליט שמקום השביתה של הבהמה והכלים ביו"ט יהיה "כרגלי השואל")

3. א) כשהבעלים מתכנן שביו"ט הבהמה והכלים שלו יהיו אצלו, ממילא, היכן יהיה "מקום השביתה" של הבהמה והכלים, ב) וממילא, אם הוא ימסור את הבהמה "ביו"ט" לרועה, היכן יהיה מקום השביתה של הבהמה, כרגלי "הרועה" או כרגלי "הבעלים" ומדוע ?

4. כשידוע כבר בכניסת יו"ט שהבהמה והכלים יהיו ביו"ט אצל אדם אחר - שאינו הבעלים, האם מקום השביתה שלהם הוא אצל הבעלים, או אצל מי שהם אמורים להיות אצלו ביו"ט ?

5. כשיש בעיר רועה אחד: א) מהי מקום שביתתה של הבהמה, ב) ומדוע ? **דוגמא**

6. כשיש בעיר שני רועים: א) מתי מקום שביתתה אצל הבעלים ומדוע, ב) ומתי מקום שביתתה אצל אחד מהרועים ומדוע ?

7. בגדים ששייכים לכל האחים שבבית: א) מתי אין מולכין אותם אלא למקום שכל האחים יכולים ללכת אליו, ב) ומתי אפשר להוליך את הבגד רק למקום שאח אחד יכול ללכת בו, ג) ומדוע ? **דוגמא**

משנה ד'

1. השואל כלי מחבירו: א) במקרה שהוא שאל את הכלי כבר "בערב יו"ט", האם הכלי כרגלי "השואל" או כרגלי "המשאיל" ומדוע, ב) ובמקרה שהוא שאל את הכלי רק "ביום טוב", האם הכלי כרגלי "השואל" או כרגלי "המשאיל" ומדוע ?

2. אשה שהכינה בצק (עיסה) מ"קמח" שלה, ו"ממים" שהיא שאלה משכנתה: א) לת"ק, להיכן אפשר להוליך את העיסה, ב) ומדוע, (רק להיכן ששניהן יכולות ללכת היות ויש בעיסה חומרים ששייכים לשניהן) ג) ולר"י, להיכן אפשר להוליך את העיסה, ומדוע? **דוגמא**
3. לרבי יהודה, להיכן אפשר להוליך את העיסה: א) במקרה ש"הקמח" שלה והיא שאלה משכנתה "מלח גס" שניכר בעיסה, ומדוע, ב) במקרה ש"הקמח" שלה ו"המלח הדק" (שאינו ניכר בעיסה) משל שכנתה, ומדוע?
4. מה הדין לר' יהודה: להיכן אפשר להוליך את המרק כשהיא מכינה אותו מ"ירקות" משלה, ו"ממים" שהיא שאלה משכנתה (שהמים שהיא שאלה משכנתה "ניכרים" במרק), ומדוע?
- משנה ה'**
5. מה הפירוש: א) "גחלת", ב) "שלהבת"? (גחלת: שאל משכניו חתיכת עץ שדלוק בה אש. שלהבת: אש שאינה תפוסה בחתיכת עץ, אלא יש כאן "להבת אש" בלבד)
6. א) שאל משכנו ביו"ט "גחלת": להיכן יכול השואל להוליך אותה, ומדוע, ב) להיכן מותר להוליך "שלהבת" (מדוע, ג) הדליק "נר" ביו"ט מ"שלהבת" של שכניו: להיכן הוא יכול להוליך את הנר שדלוקה בו אש - שהוא הדליק אותה מחבירו, ומדוע?
7. "גחלת של הקדש מועלין בה": א) מה זה "הקדש", ב) מה הפירוש "מועלין" (מי שנהנה מהקדש צריך להביא קרבן "מעילה") ג) ומדוע יש מעילה ב"גחלת"? (היות והוא לקח מהקדש דבר שיש בו ממש - חתיכת עץ)
8. "ושלהבת לא נהנין ולא מועלין": א) מה הפירוש "לא נהנין", ומדוע, ב) ומה הפירוש "לא מועלין", ומדוע?
9. הוציא בשבת מרה"י - לרה"ר "גחלת": א) האם הוא "חייב" או "פטור", ב) במה הוא חייב, ג) ומדוע?
10. הוציא "שלהבת" בשבת לרה"ר: א) האם הוא "חייב" או "פטור", ב) ומדוע?
11. מילא מים מבור מים של חבירו ביו"ט, להיכן אפשר להוליך את המים ומדוע?
12. מילא מים מבור שהיה שייך לאנשי העיר, להיכן אפשר להוליך את המים ומדוע?
13. מילא מים מבור של עולי בבל: א) להיכן יכול הממלא להוליך את המים, ב) אדם אחר שלקח את המים מהממלא: להיכן הוא יכול להוליך את המים?
- משנה ו'**
1. אדם שהפרדס שלו הייתה בעיר אחרת שהיתה רחוקה מביתו 4000 אמה, והוא לא הניח עירוב תחומין מביתו לכיוון הפרדס: א) האם הוא יכול ללכת את האלפיים אמה הקרובות לביתו, לכיוון הפרדס, ב) האם הוא יכול ללכת מסוף האלפיים אמה שקרובות לביתו, ולהמשיך ללכת לכיוון הפרדס את ה - 2000 אמה הנוספות שקרובות לפרדס ורחוקות יותר מ - 2000 אמה מביתו, ג) וממילא האם אפשר להוליך את הפירות שלו, באלפיים אמה שקרובות לפרדס שלו ורחוקות יותר מ - 2000 מביתו, ד) ולכן אם בני העיר הניחו ע"ת לכיוון הבית שלו, האם הם יכולים להוליך את הפירות שלו לביתו, ומדוע? **דוגמא**
2. ומה הדין כשגם בעל הפרדס וגם אנשי העיר הניחו עירובי תחומין באמצע הדרך שנמצאת בין ביתו של בעל הפרדס, לבין העיר שבה נמצא הפרדס: א) האם הם יכולים להביא מפירות הפרדס לביתו של בעל הפרדס, ב) ומדוע?

משנה ז'

1. המרחק בין הבית של "האורחים" לבית של "המארחים" היה 4000 אמה. האורחים הניחו עירובי תחומין לכיוון ביתו של המארח והמארח לא הניח עירובי תחומין לכיוון ביתם של האורחים: (א) האם המארח יכול ללכת את האלפיים אמה שקרובים לבית של האורחים (ורחוקים 2000 אמה מביתו), ומדוע, (ב) באיזה מקרה האורחים לא יכולים להוליך את מנותיהם מבית המארח לביתם, ומדוע (במקרה שהאוכל היה שייך למארח בכניסת יו"ט, והטעם הוא, היות והאוכל מותר להוליכו כרגלי המארח והמארח לא יכול ללכת את ה – 2000 אמה השניות שהן קרובות לבית של האורחים, ממילא אסור להוליך בהן את האוכל שהמארח נתן לאורחים) (ב) ובאיזה מקרה האורחים יכולים להוליך מנותיהם לביתם, ומדוע ?
2. מהן בהמות "מדבריות" ומדוע "אסור" לשחוט אותן ביו"ט ? (בהמות שלנות באביב ובקיץ רחוק מהתחום וממילא אין דעת בעליהן לשחטן ביו"ט [שלושת הרגלים חלים בתקופה האמורה] והן נחשבות ל"מוקצה" ולכן אסור לשחטן)
3. מהן בהמות "ביתות" ומדוע "מותר" לשחוט אותן ביו"ט ?
4. מדוע המשנה כותבת "אין משקין" ושוחטין את הבהמות, והרי מותר להשקות את הבהמות ביו"ט ?